Ånge kommun

Årsredovisning 2024

Ånge

Innehållsförteckning

1 Inledning 4

2 Kommunfakta 5

2.1 Kommunens vision 5

2.2 Mandatfördelning i kommunfullmäktige 6

2.3 Utdebitering av skatt 6

3 Förvaltningsberättelse 7

3.1 Inledning 7

3.2 Översikt över verksamhetens utveckling 7

3.3 Den kommunala koncernen 8

3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 10

3.5 Händelser av väsentlig betydelse 19

3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 20

3.7 God ekonomisk hushållning 25

3.7.1 Finansiella mål 25

3.7.2 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning 26

3.8 Bedömning av god ekonomisk hushållning 27

3.9 Balanskravsresultat 30

3.10 Väsentliga personalförhållanden 31

3.11 Förväntad utveckling 37

4 Ekonomi 39

4.1 Resultaträkning 39

4.2 Balansräkning 40

4.3 Kassaflödesanalys 42

4.4 Driftredovisning 43

4.5 Investeringsredovisning 46

4.6 Noter till redovisningen samt redovisningsprinciper 51

5 Barn och Unga 70

5.1 Periodens viktiga händelser 70

5.2 Medarbetare 73

5.3 Framtiden 74

6 Vuxna 76
6.1 Periodens viktiga händelser 76
6.2 Medarbetare 78
6.3 Framtiden 78
7 Äldre 65 plus 80
7.1 Periodens viktiga händelser 80
7.2 Medarbetare 81
7.3 Framtiden 81
8 Tillväxt 83
8.1 Periodens viktiga händelser 83
8.2 Medarbetare 84
8.3 Framtiden 85
9 Affärsverksamhet 86
9.1 Periodens viktiga händelser 86
9.2 Medarbetare 86
9.3 Framtiden 87
10 Stödresurser 88
10.1 Periodens viktiga händelser 88
10.2 Framtiden 89
11 Kommunledning 90
11.1 Periodens viktiga händelser 90
11.2 Medarbetare 90
11.3 Framtiden 90
12 Revisionen 91
13 Gemensamma nämnder/förbund 92

1 Inledning

2024 - ytterligare ett år på resan från avveckling mot utveckling

Året som läggs till handlingarna har kännetecknats av en snabbfotad förvaltning som hanterat såväl strategiska frågor som frågorna som berör medborgarna dagligdags. Dessutom med en mycket väl godkänd budgethantering, där avvikelsen är åt rätt håll men inom den härad som budgeterats. Vi har därutöver haft ett gott politiskt samtalsklimat mot ett gemensamt mål, att bidra till en positiv utveckling i vår kommun. Vägarna dit skiljer, som sig bör, men målet står fast. Tusen tack för det.

Vi enades inför 2024 över partigränserna, om en minusbudget. Anledningen var en ettårig uppskrivning av framför allt pensionsavsättningar förorsakade av inflationen. Ett gott politiskt samarbete tog fart för att inte möta det med akuta kostnadssänkningar/ personalneddragningar. Genom förvaltningens goda kostnadskontroll hamnar resultatet ca 7 Mkr bättre än budget.
Åt rätt håll och en bättre ingång mot 2025.

Under året har inflyttningen varit en aning högre än utflyttningen. Där hoppas vi på ett trendbrott. Det har avlidit fler än det fötts. Födelsetalen i Ånge, i riket och i Europa är det lägsta på mycket, mycket länge.

Intresset för industrietableringar i kommunen har fortsatt varit på en historiskt hög nivå. Under året har vi följt utvecklingen av site Alby Östra, site Ljungaverk, projekt Viskan samt informerats om ytterligare ett stort industriprojekt i och med site Grönsta Torpshammar. Under 2024 gick allt enligt plan. Vi har en omfattande lagstiftning i vårt land i syfte att skydda människa och miljö. Det kräver sina utredningar och utredningar tar tid.

Under året har också vårt befintliga näringsliv, små och större företag, gått hyfsat och inte varslat personal i någon större omfattning. Välfärds-verksamheterna har heller inte sagt upp personal. Det har resulterat i en arbetslöshet på under hälften av rikets (drygt 8 %) med omkring 4,5 %.

Jag ser fortsatt mycket positivt på Ånges utveckling. Kommunen mitt i Sverige med säkrad energiförsörjning, med en utomordentlig logistik-infrastruktur och med plats för många, många fler innevånare. Med gemensamma krafter bygger vi upp vårt samhälle igen.

Erik Lövgren
Kommunstyrelsens Ordförande

2 Kommunfakta

2.1 Kommunens vision

"Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd."

Ånge kommuns vision, antagen vid komunfullmäktige 2021-09-29

Så lyder Ånge kommuns vision. Visionen ska genomsyra all verksamhet och utgör det långsiktiga målet för Ånge kommun. Kommunen har till sig fem fokusområden, som tillsammans visar vägen mot visionen.

Fokusområde Hållbar vardag
Ånge kommun har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen. Decentraliseringen, digitaliseringen och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud. Landskapet och samhället är välvårdat och tilltalande."

Fokusområde Hållbar hälsa
Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygden och i centralorten som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Fokusområde Hållbar gemenskap
Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap som man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

Fokusområde Hållbar kompetens
Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Fokusområde Hållbar natur
Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist – med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på.

2.2 Mandatfördelning i kommunfullmäktige

2022 hölls allmänna val till riksdag, region och kommuner.

Den nya mandatperioden 2022- 2026 började gälla 1 november 2022.

Ånge kommunfullmäktige	2022-2026	2018-2022
Socialdemokraterna	14	16
Sverigedemokraterna	6	5
Vår Framtids politiska utskott	6	5
Moderaterna	4	4
Centern	2	2
Vänsterpartiet	2	2
Kristdemokraterna	1	1

2.3 Utdebitering av skatt

	2025	2024	2023	2022	2021
Kommunalskatt	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Regionskatt	11,29	11,29	11,29	11,29	11,29
Begravningsavgift	0,293	0,277	0,258	0,261	0,253
Summa	**34,913**	**34,897**	**34,878**	**34,881**	**34,873**

Exklusive medlemskap i svenska kyrkan eller annat trossamfund.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Inledning

I denna förvaltningsberättelse lämnar Ånge kommun, information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal redovisning 13 kapitlet och RKR R 15 Förvaltningsberättelse.

I den kommunala koncernen ingår förutom kommunen, Ånge Fastighet & Industri AB, ÅFA (100%), Ånge Energi AB (100%), Ångefallen Kraft AB (50%) och Site Alby Utveckling AB (100%).

3.2 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare (folkmängd 31/12)	9 044	9 109	9 143	9 233	9 226
Kommunal skattesats (%)	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Verksamhetens intäkter (mkr)	207,7	189,6	173,9	172,8	173
Verksamhetens kostnader (mkr)	-988,3	-924,8	-864,1	-842,1	-809,6
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	750,1	724,3	700,5	674,6	657
Årets resultat (mkr)	-24,7	-1,2	36,8	20,8	21,8
Soliditet (%)	27,2	32,0	43,9	42	43,8
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	3,1	7,1	10,7	4,3	0,4
Investeringar (netto) (mkr)	41,1	56,7	52,7	60,6	56,4
Självfinansieringsgrad (%)	81	58	46	122	87
Långfristig låneskuld (mkr)	85,0	57,5	62,5	30	30
Antal anställda	1 008	1 007	995	975	962

Den kommunala koncernen	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter (mkr)	308,7	282,8	248,5	244,1	230,4
Verksamhetens kostnader (mkr)	1 062,7	-1 000,1	-919,5	-910,9	-873,6
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	750,1	724,3	700,5	674,6	657
Årets resultat (mkr)	-7,5	10,3	49,1	18,7	14,3
Soliditet (%)	24,6	25,8	26	25	26
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	6,3	7,8	7,6	3,1	1,2
Investeringar (netto) (mkr)	128,9	154,2	90,2	115,9	68,7
Självfinansieringsgrad (%)	34	53	51	97	99
Långfristig låneskuld (mkr)	568,9	528	507,3	411,3	386,8
Antal anställda, medel	1 037	1 034	1 023	1 005	995
Investeringar/medborgare (kr)	14 165	16 933	9 870	12 553	7 446

Väsentliga förändringar

För 2024 redovisar den kommunala koncernen ett resultat på -7,5 mkr. I ovanstående tabell visas en översikt över verksamhetens utveckling 2020 – 2024.

Den kommunala verksamheten redovisar ett resultat på -24,7 mkr. Kommunen har lånat 40 mkr och amorteringar har gjorts med 7,5 mkr. Bolagen har lånat ytterligare 31 mkr, amorteringar har gjorts med 17,5 mkr. Soliditeten i kommunkoncernen inklusive pensionsförpliktelser är 6,3% jämfört med 7,8 % 2023. Förändringen av soliditeten i kommunen beror på det negativa resultatet och redovisning av finansiell leasing gällande vissa hyreskontrakt.

Antalet årsarbetare under perioden (medeltal) har varit 1 037, jämfört med helåret 2023 är det en ökning med 3 årsarbetare.

Investeringarna i koncernen är 128,9 mkr för 2024, stora investeringar som pågår är överföringsledning Ljungaverk-Fränsta, Site Alby, förskola i Fränsta, renovering av kommunhus och ny värmepanna i Fränsta.

3.3 Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB, Ånge Energi AB, Ångefallen Kraft AB och Site Alby utveckling AB.

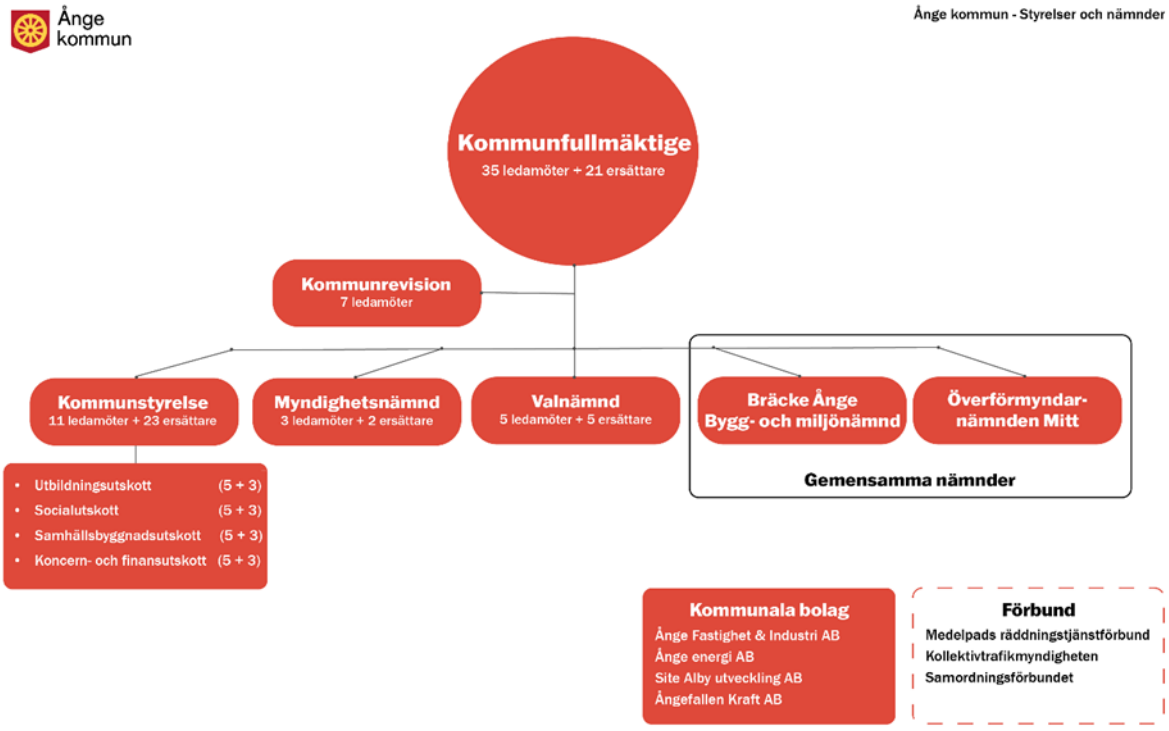

Verksamhet som bedrivs i samarbete med andra
Kollektivtrafik: Bedrivs tillsammans med övriga kommuner och regionen i kommunalförbundet, Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.

Räddningstjänst: Räddningstjänst bedrivs tillsammans med Sundsvalls och Timrå kommuner i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Medelpad.

Överförmyndarverksamhet: Överförmyndarverksamheten bedrivs tillsammans med Sundsvall, Timrå och Nordanstigs kommuner i den gemensamma nämnden, Överförmyndarnämnden Mitt. Sundsvalls kommun är värdkommun.

Bygg- och miljö: Bygg- och miljöverksamheten bedrivs tillsammans med Bräcke kommun. Bräcke kommun är värdkommun.

Samordningsförbund: Verksamhet enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) som infördes 2004. Övriga parter i Samordningsförbundet är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och regionen.

Ägarandelar i andra företag, 2024-12-31
Servanet: Ånge kommun har 252 av totalt 4 857 aktier i Servanet. Övriga ägare i Servanet är Sundsvall Elnät AB, Timrå kommun, Härnösand Energi & Miljö AB, Strömsund kommun och Ragunda kommun. Servanet bygger kommunens fibernät.

Inera: Ånge kommun har 5 aktier i Inera. Övriga ägare är Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, samt regioner och andra kommuner. Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering stödjer Inera ägarnas verksamhetsutveckling. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare.

Ostkustbanan 2015 AB: Ånge kommun har 100 aktier vilket motsvarar 1%. Bolaget bildades 2015 med syfte att påskynda utbyggnaden av järnvägsspåret mellan Härnösand och Gävle.

Kommuninvest ekonomisk förening: Ånge kommuns andel är 0,1 % av föreningens tillgångar och skulder.

Sankt Olavsledens ekonomiska förening: Kommunen är medlem från och med 2022.

Privata utförare:
Kommunen köper tjänster av privata utförare inom följande verksamheter:

- Renhållning 17,9 mkr
- Stöd och omsorg 3,9 mkr
- Individ och familjeomsorg 7,0 mkr
- Äldreomsorg 1,5 mkr
- Gymnasieskolan 6,4 mkr
- Vuxenutbildning 0,3 mkr

Ibland köps tjänster av privata utförare, även om det sker i liten utsträckning. Orsakerna handlar dels om brist på kompetens, dels på brist på kapacitet.

Brist på kompetens. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som från tid till annan anlitas för specifika projekt.

Brist på kapacitet. Ibland behöver verksamheten tillfälligt förstärkas för att klara av behoven hos exempelvis brukare inom verksamheten stöd och omsorg, då det kan råda platsbrist.

3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Internationell ekonomi

Det som stöttar efterfrågan i omvärlden i år är förra årets räntesänkningar. Den amerikanska ekonomin tuffar på med en tillväxt strax under 2 procent per år. Centralbankerna fortsätter att sänka styrräntorna i år, om än i olika takt. ECB bedöms sänka styrräntan fem gånger i år. Detta förväntas ge en skjuts till den europeiska tillväxten 2026 (upp från under 1 procent till över 1 procent per år). Men den globala tillväxten blir inte stark, under prognosperioden runt 2,8 procent i genomsnitt. Som jämförelse var tillväxten 1991–2024 i genomsnitt 3,4 procent.

Inflationen fortsatte falla under 2024 i USA, Euroområdet och Sverige i synnerhet. I USA och Euroområdet ligger kärninflationen fortsatt kring 3 procent, vilket tyder på att inflationen ännu inte stabiliserats runt satta inflationsmål.

Europisk tillväxt är låg 2023–2025 och Europa, speciellt Tyskland, har drabbats hårt av i synnerhet högre energipriser. I Tyskland har den ekonomiska tillväxten varit negativ 2023–2024. Även om råvarupriserna för energi (olja, kol och naturgas) i Europa har kommit ner betydligt jämfört med toppnoteringen augusti 2022 ligger de fortfarande drygt 70 procent högre än ett år innan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Den höga inflationen i Europa har även drivits upp av den expansiva finanspolitiken i USA och pandemin som också urholkat konsumenternas köpkraft i Europa. Höga energipriser och andra strukturella problem för tysk ekonomi, inte minst beroendet av Kina och en fordonsindustri som har svårt att konkurrera, leder till en långsam återhämtning i Europa.

Därutöver har Europa generellt tillväxtproblem bland annat genom överregleringar och en dåligt fungerande kapitalmarknad. Den europeiska produktiviteten har varit trendmässigt lägre än den amerikanska de tre sista decennierna. Därtill ska många länder hantera stora underskott och skuldkvoter för att vara i linje med den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten. Samtidigt som Europa ska öka sina försvarsutgifter och klara av den gröna omställningen måste ”underskottsbiasen” hanteras.

SKR Ekonomirapporten oktober 2024, Cirkulär 25:13, MakroNytt 1/2025

Svensk ekonomi

Att vi har så stort fokus på omvärlden är inte konstigt. Vad som händer i omvärlden och särskilt på USA:s finansiella marknader är viktigt för en liten ekonomi med öppna varu- och kapitalmarknader som den svenska. Olika globala störningar gällande teknologi, realräntor, finansiell risk och konsumenters sentiment påverkar svensk tillväxt och arbetsmarknad både direkt och indirekt. Sammantaget leder det till en väl synkroniserad konjunkturcykel mellan Sverige och omvärlden. Den politiska osäkerheten på global nivå är för tillfället hög vilket bedöms påverka hushållens sparbeteende, de blir lite mer försiktiga. Därtill påverkas arbetsmarknader negativt, det skapas färre jobb och fler får sluta sina anställningar med högre arbetslöshet som följd. Till viss del beror osäkerheten på lågkonjunktur, hög prisnivå och ett högre ränteläge jämfört med innan 2022. Fler saker som bidrar till den allmänna osäkerheten är den krigsföring och väpnade konflikter som nu pågår bland annat i Ukraina och Gaza. Det är högst oklart hur dessa två konflikter kommer utvecklas framöver.

I år växlar främst hushållens konsumtion upp. Finanspolitiken bidrar övergripande till att stimulera ekonomin bland annat via skattelättnader för hushållen. Nästa år bidrar även en ökad export när konjunkturen förbättras också för våra handelspartners. Investeringarna, som minskat två år i rad, vänder och bidrar även de till återhämtningen. Investeringar är långsamma processer men i takt med minskade kapitalrestriktioner och ökad efterfrågan, ihop med att byggkostnaderna nu minskar från rekordhöga nivåer och stigande bostadspriser under senaste året kommer näringslivets investeringar, inklusive bostadsinvesteringar, att vända uppåt både i år och ytterligare nästa år. Bidraget från offentlig sektor fortsätter att vara relativt starkt i år, precis som de senaste två åren, men därefter kommer dess bidrag till BNP-tillväxten att minska. I huvudsak är det kommunal sektor som stramar åt både konsumtion och investeringar framöver, främst till följd av budgetrestriktioner och anpassning till den demografiska utvecklingen.

SKR Ekonomirapporten oktober 2024, Cirkulär 25:13, MakroNytt 1/2025

Kommunernas ekonomi

Det sammantagna resultatet för kommunerna beräknas till 4 miljarder kronor i år. Ett tydligt samband mellan resultat och kommuntyp kan skönjas. I kommunernas egna prognoser räknar 174 kommuner med underskott i år. 2023 hade 69 kommuner underskott. Av dessa 69 är det bara 10 som inte räknar med underskott för andra året i rad 2024. Av de kommuner som ingår i gruppen Landsbygdskommuner är det 75 procent som räknar med underskott i år. Även i gruppen Lågpendlingskommuner är det många som räknar med underskott. De kommuner som väntar underskott i år har generellt sett en hög skattesats. Kommungrupperna Storstäder och Pendlingskommuner nära storstäderna räknar i stället med ett relativt stort genomsnittligt överskott.

I juli 2024 presenterade Utjämningskommittén ett förslag till förändringar av systemet för kommunalekonomisk utjämning. Om det genomförs är det många av de kommuner som nu har höga överskott som skulle få negativa förändringar och många av de kommuner som har

underskott som skulle få positiva förändringar jämfört med dagens utjämning. I början av november skulle remissvar vara inlämnade, om förslagen sedan genomförs helt eller delvis och vad eventuella effekter återstår att se.

Det är viktigt att sätta kommunernas resultat i relation till de nödvändiga investeringar som de måste göra. Ju högre investeringsnivå desto starkare behöver resultatet vara för att finansiera investeringarna. Många vittnar om att det behövs stora investeringar i infrastruktur, bland annat vatten och avloppssystem. Investeringar i VA-verksamheten kan handla om att både ledningar, rör och reningsverk behöver renoveras till följd av ålder, nya EU-krav och klimatförändringar som både ger förhöjda vattennivåer och översvämningar och torka med sämre vattenkvalitet som följd. Redan i dag skiljer sig VA-taxan över 500 procent mellan kommunerna, och i vissa kommuner finns en ovilja att finansiera en ombyggnad via höjd taxa. Då får kommunkollektivet som helhet ta stora kostnader, trots att det delvis är ett annat kollektiv än de som använder vattnet. I VA-kollektivet ingår exempelvis även företag, industrier och fritidshusägare.

År 2025 minskar kostnaderna för kommunernas pensioner från 77 till 51 miljarder kronor, 2026 minskar de ner till 49 miljarder kronor. Detta gör att resultaten stärks till mellan 25 och 30 miljarder kronor per år de kommande åren. Dessa resultat är däremot inte tillräckliga för att finansiera den investeringsnivå som kommunerna planerar för.

Utredningen om Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig har presenterats under året. Den föreslår en lag som utökar och tydliggör sektorns ansvar och som innebär betydande kostnadsökningar. Lagen träder i kraft 2027 men givet det allvarliga säkerhetsläget behöver kommuner och regioner vidta åtgärder redan nu, vilket många också börjat göra. Det finns dock stora variationer över landet i hur långt kommuner och regioner kommit i sitt beredskapsarbete. Utredningen föreslår bland annat att särskilda samlingsplatser inrättas och att det successivt byggs upp en beredskap för att klara en kris eller krig i två veckor. Sammantaget räknar utredningen med kostnadsökningar för sektorn med 13,5 miljarder kronor för uppbyggnaden.

Kommunsektorns låneskuld kommer att fortsätta öka även kommande år. Ända fram till mitten av 00-talet följdes resultat och finansiellt sparande åt ganska väl. I det finansiella sparandet periodiseras inte utgifterna för investeringar över tillgångens livslängd, utan utgiften hamnar på det år som investeringen görs. Under början av 2000-talet lyckades kommunsektorn via positiva resultat och avskrivningar täcka sina investeringar under några år, men efter 2007 har skillnaden mellan resultatet och det finansiella sparandet blivit allt större. Det finansiella sparandet har försvagats trots att det samlade resultatet i kommunerna alla år, utom just i år, med råge överstigit 2 procent som andel av skatter och statsbidrag, men det har ändå inte varit tillräckligt. Man kan fråga sig hur länge denna utveckling är hållbar. För att bryta trenden måste kommunernas resultat stärkas väsentligt eller så måste investeringarna minska rejält, alternativt måste staten medverka till medfinansiering av investeringarna. Kommunsektorns andel av den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, Maastrichtskulden är nu 40 procent.

SKR Ekonomirapporten oktober 2024, Cirkulär 25:13, MakroNytt 1/2025

Befolkningsutveckling

	2024	2023	2022	2021	2020
Total	**9 044**	**9 109**	**9 143**	**9 233**	**9 226**
Förändring	-65	-34	-90	7	-90
Födda	49	68	64	92	77
Döda	136	127	137	140	142
Inflyttade	400	384	401	414	377
Utflyttade	377	359	428	367	404
Justering (SCB)	-1	0	10	8	2

Bostadsmarknad

Ånge kommun har utifrån Västernorrlands bostadsmarknadsanalys 2021 ett underskott på bostäder. Trots att det i kommunen finns flera tomma hus och lägenheter råder det samtidigt en brist på attraktiva boenden som lever upp till dagens behov och standard.

Under 2021 har Riktlinjer för Ånge kommuns bostadsförsörjning tagits fram som i början av 2022 skickats till Länsstyrelsen på remiss. Under 2024 arbetar kommunen med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning samt en handlingsplan för det vidare arbetet.

Av riktlinjerna framgår att det finns behov av fler detaljplanerade fastigheter som kompletterar det befintliga bostadsbeståndet i olika delar av kommunen. Intresset för vart folk vill bo ser olika ut i Ånge kommun. Tomter som ligger utanför bebyggelse med närhet till naturen är attraktiva alternativ, men även tomter i nära anslutning till centrum lockar nyetablerare.

Nyproduktion främjas av att det finns attraktiva tomter att bygga på. För att stimulera nybebyggelse behöver Ånge kommun arbeta med att komplettera det befintliga tomtbeståndet.

Ombyggnation och upprustning av befintliga hus på bostadsmarknaden samt ödehus påverkas av huspriserna, där låga priser påverkar viljan att investera i mindre välhållna fastigheter samt i vissa fall hålla efter byggnader. Ödehus eller tomma hus är en resurs som kommunen måste skapa en plattform där köpare och markägare kan komma i kontakt med varandra, detta utan att vara en aktiv förmedlande part.

Ånge översiktsplan 2040 pekar ut områden som är attraktiva för förtätning i anslutning till bebyggelse. I översiktsplanen framgår även vilka områden som är områden för strandnära bebyggelse (LIS).

Kommunen behöver vidare arbeta med en bostadsstrategi eller planeringsverktyg för att peka ut tomter och möjliggöra för exploatering av nya bostadsfastigheter. Ånge behöver även se över det befintliga beståndet med attraktiva lägenheter, med goda funktionsanpassningar till ett bra pris för att stimulera ett boendegenerationsskifte i kommunen.

Vakansgraden i det kommunala fastighetsbolaget, ÅFA har under 2024 uppgivit till ca 3 %. Vakansgraden motsvarar 25 lägenheter av totalt 817.

Arbetsmarknad

	16–64 år	2024 december	2023 december	2022 december	2021 december	2020 december
Riket	arbetslösa	3,9	3,3	3,1	3,5	4,6
	I åtgärder	3,2	3,5	3,5	3,6	4,2
	totalt	**7,1**	**6,8**	**6,6**	**7,2**	**8,6**
Varav utrikesfödda totalt		15,7	15,2	16,6	17,8	21,1
Västernorrland	arbetslösa	3,7	3,2	6,8	3,6	4,4
	I åtgärder	2,7	2,9	3,3	4,2	4,6
	totalt	**6,4**	**6,1**	**3,5**	**7,8**	**9,0**
Varav utrikesfödda totalt		17,5	17,2	21,2	24,0	27,1
Ånge	arbetslösa	3,1	2,9	3,0	3,8	4,8
	I åtgärder	2,3	2,4	2,9	3,5	3.3
	totalt	**5,4**	**5,3**	**5,9**	**7,3**	**8,1**
Varav utrikesfödda totalt		14,9	14,9	17,6	21,7	25,0

	18–24 år	2024 december	2023 december	2022 december	2021 december	2020 december
Riket	arbetslösa	3,6	3,9	3,8	2,6	4,8
	I åtgärder	3,2	3,8	4,3	3,6	7,0
	totalt	**6,8**	**7,7**	**8,1**	**6,2**	**11.8**
Varav utrikesfödda totalt		14,5	13,7	17,2	19,2	25,8
Västernorrland	arbetslösa	5,0	4,4	4,1	3,4	5,2
	I åtgärder	3,1	4,2	5,7	5,8	8,8
	totalt	**8,1**	**8,6**	**9,8**	**9,3**	**14,0**
Varav utrikesfödda totalt		14,0	12,4	19,2	25,0	28,5
Ånge	arbetslösa	4,9	4,0	3,9	4,5	3,3
	I åtgärder	1,8	4,0	4,8	4,8	8,5
	totalt	**6,7**	**8,0**	**8,7**	**9,3**	**11.8**
Varav utrikesfödda totalt		Uppgift saknas	Uppgift saknas	13,0	19,6	23,8

Arbetsmarknadsenheten (Samlad kraft) fortsätter sitt arbete för att motverka långtidsarbetslöshet och utanförskap genom att använda den arbetsmodellen som utvecklades under det av ESF medfinansierade projektet Ångemodellen. Ångemodellen bygger hög kvalitet på insatser och ett mycket nära samarbete med IFO. Målet är att kvinnor och män som idag står långt från arbetsmarknaden kommer närmare arbetsmarknaden eller arbete eller i studier.

Sedan 1 april 2023 och fram till 30 juni 2025 bedrivs ett nytt projekt med delfinansieringen från Europeiska Socialfonden, Ångemodellen Unga. Projektet vänder sig till målgrupper i tre åldersintervaller: 13-15, 16-19 samt 20-29.

Syfte med projektet är för den enskilde deltagande individen att genom olika insatser, grupp [1] och individanpassade aktiviteter stärka sin självkänsla och självförtroende så att hen börjar tydliggöra sina personliga mål och ser sig själv i rollen som studerande och yrkesarbetande.

Målet med projektet på strukturnivå är att utveckla samverkan mellan kommun, hemmet, vården och myndigheter samt att det finns en samlad planering som verkar för individens bästa där samtliga ser nyttan och betydelsen av varandra där personal arbetar prestigelöst och för en god kommunikation.

I april 2024 startade Ångemodellen Våga som pågår till 30 juni 2025. Målgruppen består av personer aktuella hos Socialtjänsten gällande ekonomiskt bistånd eller insats via vuxenstöd i åldern 18-64 år med missbruksproblematik samt en sysselsättnings- eller arbetsförmåga. Syftet med Våga är att möjliggöra en förändring, med målsättning om ett nykter och drogfritt liv med ökad känsla av sammanhang. Vidare är syftet att skapa förutsättningar för att den enskilde individen i framtiden ska kunna delta i kommunala arbetsmarknadsåtgärder med fokus på självförsörjning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Befolkningsprognos

2024-12-31 var antalet invånare 9 044 personer, 2024 minskade befolkningen med 65 personer. Om den negativa utvecklingen fortsätter är prognosen fram till 2030 en befolkningsminskning till cirka 8 700 personer. Med den positiva utvecklingen med olika etableringar i kommunen förväntas befolkningen i stället att öka.

Finanspolicy

I kommunkoncernen finns en finanspolicy från 2015 med senaste revidering november 2023. 2024-12-31 finns placeringar hos Söderberg och Partners och Handelsbanken och utlåning till kommunala bolag.

Av el-aktiepengarna användes 2015 51 mkr till att amortera på kommunens lån. I april 2021 beslutade kommunfullmäktige (§31) att 20 mkr av elaktiepengarna får användas för likvidförstärkning med anledning av renoveringen av badhuset. De 20 mkr användes 2022.

Sammanställning över kommunens placeringar av el-aktiepengarna per 2024-12-31.

Mkr	2024	2023	2022	2021	2020
Depå, Handelsbanken	0,2	43,6	42,3	42,3	42,3
Placeringar Handelsbanken	30,3	10,3	10,2	10,2	10,2
Söderberg och Partners	45,1				
Långfristig fordran ÅFA	9,1	9,8	10,6	11,3	12,0
Långfristig fordran Ånge Energi	0,0	0,0	0,0	0,0	18,5
Kortfristig fordran ÅFA	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Kortfristig fordran Ånge Energi	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3
Swedbank (1953)	24,3	42,6	40,4	59,2	35,5
Summa	**109,7**	**107,0**	**104,2**	**123,7**	**123,5**

Placeringar i räntebärande värdepappersfonder gjordes i början på mars 2024 och hade vid årsskiftet nått en avkastning om 3,4%.

Enligt finanspolicy ska kommunen i sina placeringar eftersträva att bidra till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i enlighet med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. Placeringar medges inte i företag som har produktion eller försäljning av krigsmaterial, pornografi eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del (5 procent) av verksamheten. Placeringar medges inte heller i företag som systematiskt och omfattande bryter mot internationella normer och konventioner eller bolag vars huvudsakliga verksamhet är utvinning av fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering.

I urvalsprocessen av värdepappersfonder är ett krav att värdepappersfonden förvaltas etiskt och fossilfritt i enlighet med riktlinjerna i finanspolicyn. Utöver detta premieras även värdepappersfonder som har en uttalad hållbarhetsprofil och vars underliggande investeringar bidrar positivt till miljö och samhälle i enlighet med Agenda 2030.

Långfristiga skulder

Med långfristiga skulder avses skulder med löptid över ett år. De långfristiga skulder som kommunen har 2024-12-31 avser lån, investeringsbidrag och anslutningsavgifter som avskrivs i takt med investeringen. Totalt hade kommunen vid årsskiftet en långfristig skuld på 375,3 mkr vilket är en ökning med 38,5 mkr jämfört med 2023. ÅFA har långfristiga skulder på 445,1 mkr vilket är en ökning med 6,4 mkr sedan 2023. Ånge Energi har 48,6 mkr i långfristiga skulder vilket är en minskning med 6,2 mkr sedan 2023. Kommunens andel av i Ångefallen Kraft AB:s långfristiga skulder är 36,5 mkr, vilket är oförändrat sedan 2023.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande var vid årets slut 502,2 mkr vilket är en ökning med 14 mkr. I de kommunala bolagen finns inte några borgensförbindelser.

Räntenivån

Låneskulden i kommunen och de helägda kommunala bolagen är totalt 597,1 mkr. En förändring av räntan med 1 % påverkar kommunkoncernens kostnader på sikt med cirka 5,9 mkr. De är olika bindningstid på lånen enligt riktlinjerna i kommunens Finanspolicy.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen kan ses som ett hinder för effektivisering och utveckling av verksamheten. Kommunen har inte resurser att ansöka och medfinansiera på det sätt staten tycker att verksamheten ska utvecklas. Det vore önskvärt att mer fördelades som generella statsbidrag som kommunen kan fördela och använda utifrån de förutsättningar som råder i Ånge.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser utanför dess egen kontroll, till exempel konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen ska ha en beredskap för att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Det måste finnas reserver och marginaler i ekonomin. Hur stora reserverna behöver vara kan beskrivas i en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens intäkter och kostnader.

- Personalens löner förändras med 1 %: 5,6 mkr
- Förändrad skattesats med 1 krona: 23,2 mkr
- 10 heltidstjänster: 5,5 mkr
- 1 % resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag (2024): 7,5 mkr.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsåtagande uppgår, 2024-12-31 till 351,6 mkr. De kommunala bolagen har inte några pensionsåtaganden.

Pensionsförpliktelsen redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 233,2 mkr.

För att möta kommande pensionsutbetalningar finns el-aktiepengarna och en öronmärkning i eget kapital för pensionskostnader.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

	Kommunen		Kommunkoncern	
Pensionsförpliktelse	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	118,4	92,1	118,4	92,1
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	233,2	223,5	233,2	223,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring				
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse				
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	**351,6**	**315,6**	**351,6**	**315,6**
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital				
-varav överskottsmedel				
Totalt kapital pensionsstiftelse				
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)				
Summa förvaltade pensionsmedel				
Finansiering				
Återlånade medel	**351,6**	**315,6**	**351,6**	**315,6**
Konsolideringsgrad				

Orsaken till den kraftiga ökningen av de förmånsbestämda pensionerna 2024 är hänfört till hög inflationstakt.

Hållbarhet

Social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet hänger ihop och inte sällan skapas också målkonflikter dem emellan.

Kommunkoncernen arbetar för god utbildning för alla där gymnasiebehörighet är särskilt prioriterat.

God hälsa i form av utbildning, trygghet, jämställdhet och jämlikhet, inkludering, tillgång till fritidsaktiviteter, möjlighet till mobilitet och arbete stärker människor och den sociala hållbarheten.

Den gröna omställningen och etableringar som sker skapar möjligheter för en minskad klimatpåverkan men också ekonomisk tillväxt för både företag, kommunen och individer.

Infrastruktur i alla dess former – vägar och järnvägar, bredband samt socialt kapital, dvs att människor möts, känner varandra och tillit skapas – skapar grundförutsättningarna för vårt hållbara samhälle där allt ska ge inom de gränser som vår planet sätter.

3.5 Händelser av väsentlig betydelse

- Det nya säkerhetsläget innebär ökat fokus på förberedelser och planering gällande krisberedskap och Civilt försvar.
- Kommunfullmäktige antog i februari Översiktsplan 2040.
- Färre födda barn (49) än tidigare år.
- Resursskolans försöksverksamhet har övergått till permanent verksamhet fr.o.m. höstterminen 2024.
- Ny förskola i Fränsta har börjat byggas.
- Nya lokalerna för lärcentrum och den kommunala vuxenutbildningen är klara och inflyttning av verksamheten har skett.
- Sedan april bedrivs ett nytt projekt i samarbete mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten, Ångemodellen Våga. Projektet finansieras av Samordningsförbundet Ånge med syftet att skapa en inkluderande verksamhet för att stödja kommuninvånare som inte uppfyller kraven för att delta i annan kommunal verksamhet på grund av bruk och missbruk av alkohol och narkotika.
- Ett Samhällsrum har öppnat för invånarna i Haverö med omnejd.
- Torpro omvandlas från särskilt boende till boende för äldre.
- I februari beslutade kommunfullmäktige om första markförsäljningen på Site Alby.
- Prime Capita presenterades som finansiär av vätgassatsningen på Site Alby, en viktig byggsten i Ånge kommuns utveckling.
- Detaljplanearbete pågår för industriområde i Ljungaverk och bostadsområde i Fränsta.
- Tre samverkansavtal med föreningar har tecknats under året.
- Ny gruppbostad Viljan i Ånge är klar. Inflyttning har skett i augusti. Ny gruppbostad innebär en kvalitetshöjning i verksamheten.
- Ånge Fastighets- och Industri AB (ÅFA) har köpt ett flerbostadshus med sju lägenheter i Ånge och en äldre villa på en anslutande fastighet. Dessa båda fastigheter omfattar byggrätter som på sikt är intressanta för nyproduktion av bostäder. Bolaget har sålt före detta Alby skola.
- Ånge Energi AB investerar i en ny panncentral i Fränsta.
- Kommunen är från och med 2024 ansvarig för förpackningsinsamling.
- Insamling av matavfall har startat.
- Ytterligare omklädningsrum i anslutning till ishallen har byggts.

3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ånge kommun styrs av medborgarna, via deras politiska representanter i kommunen. Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen och bestämmer i kommunens viktigaste frågor.

Bland annat beslutar kommunfullmäktige om

Kommunfullmäktige styr kommunen via sin koncern, som består av kommunstyrelsens samt de helägda bolagen.

Kommunen styrs enligt en nedbrytning av kommunens vision, till kommunfullmäktiges långsiktiga mål, som bryts ner av koncernen till mål för året. Dessa mål bryts ner i en verksamhetsplan som beskriver vad kommunen ska göra för att nå målen.

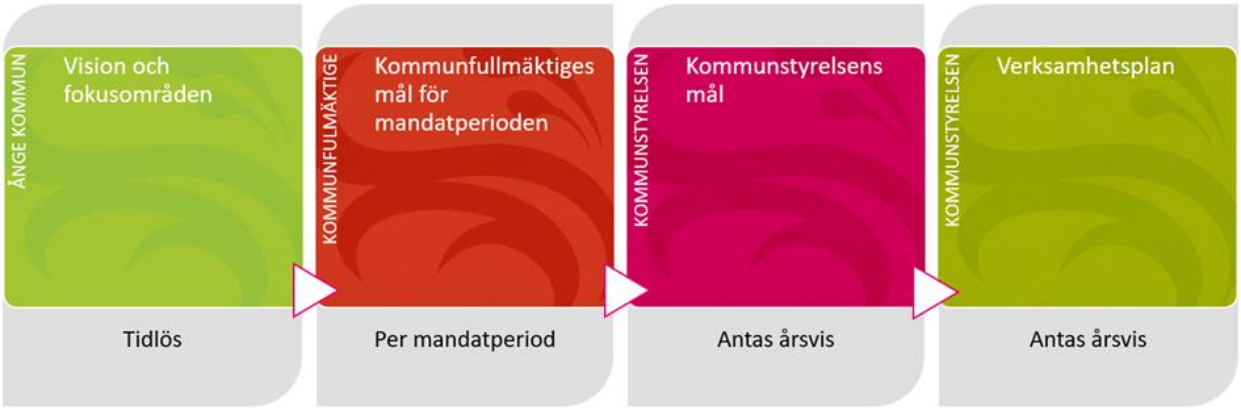

Ansvarsstruktur

Inom Ånge kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänsteorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen, har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrmodellen innebär det att nämnder och styrelser utvecklar planer, mål och eventuella mått samt identifierar risker i relation till fullmäktiges vision, mål och uppdrag.

Kommunstyrelsen och bolagen har under sig tjänsteorganisationer, som i det dagliga verkar för att nå kommunstyrelsens och bolagens mål. Detta sker utifrån det mandat och budget kommunfullmäktige givit, samt inom de ramar och regler som kommunfullmäktige, styrelserna, lagar och förordningar sätter ut.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Ånge kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som ansvarar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur koncernenheternas ansvar fördelar sig i förhållande till kommunens betydande verksamheter.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen (se översiktsbild nedan). Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå. Därefter delar Ånge in verksamheten i tre delar utefter finansiering: verksamheter som huvudsakligen är finansierad av skatter och statsbidrag, verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerande avgifter samt affärsdrivande verksamheter. Även på denna nivå beslutar kommunfullmäktige om mål och ramar anpassade till finansieringsform och de krav som det för med sig. Slutligen sker styrning och uppföljning av individuella verksamheter med tillhörande mål och ramar.

Koncernnivå	**Ånge kommun koncern**		
Finansieringsnivå	Skattefinansierad verksamhet	Avgiftsfinansierad verksamhet	Affärsdrivande verksamhet
Verksamhetsnivå	• Vård och omsorg • Barnomsorg • Grundskola • Gymnasie- och vuxenutbildning • Individ- och familjeomsorg • Kultur och fritid • Gata och park • Övriga skattefinansierade verksamheter	• Vatten och avlopp • Kommunal renhållning • Övriga avgiftsfinansierade verksamheter	• Fastigheter • Energi • Övriga kommersiella verksamheter

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. För att få en helhetsbild av den kommunala koncernen, som sedan särredovisas för kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation enligt gällande lagkrav. I budgeten framgår också fullmäktiges prioriterade mål för god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Den politiska målstyrningen siktar mot att uppfylla kommunens Vision och fokusområden. Den lyfter blicken och fokuserar på utveckling och värde för invånare. Kommunfullmäktige tar fram mål för mandatperioden som leder till visionen och de fem fokusområdena. Dessa mål har mått kopplade till sig, som mäter måluppfyllnaden. Det innebär att vissa mål inte kan mätas förrän centrala statistikdatabaser uppdateras, vilket generellt sker en eller ett par gånger per år. Under verksamhetsåren har kommunfullmäktige då bara den senaste inrapporterade måttet att utgå ifrån, utöver kommunstyrelsens redogörelse. Dock är kommunfullmäktiges mål fler-åriga, så löpande uppföljning är möjlig.
Kommunstyrelsens och nämndernas målstyrning fokuserar på utveckling och att skapa förändringar. Målen antas för ett år i taget, men kan sträcka sig över flera år. Dessa mål kan ha mått kopplade till sig. Kommunstyrelsen har även från och med 2023 antagit en verksamhetsplan för dess förvaltning, som bryter ner målen i aktiviteter som ska genomföras. Dessa aktiviteter är tidsplanerade och tydliga och dess genomförande ska kunna besvaras av endera: *ja* eller *nej*. Det är genomförandet av dessa aktiviteter som mäter måluppföljningen för kommunstyrelsen om det inte finns mått antagna. Det innebär att om kommunstyrelsen inte antar mått för sina mål så är respektive av kommunstyrelsens mål uppnådda om förvaltningen genomfört aktiviteterna enligt plan. Denna modell stärker det politiska ansvaret och ägandeskapen, då förvaltningens uppdrag blir mycket tydligt. Samtidigt så förtydligas kommunstyrelsens ansvar mot kommunfullmäktige, då kommunstyrelsen tydligt blir ansvarig för att bryta ner kommunfullmäktiges mål till resultat.

Ekonomiska ramar

I Ånge kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För att kommunens skattefinansierade verksamheter (till exempel skola, omsorg, gator) utgår resursfördelningen utifrån en analys av utfallet i senaste bokslut och aktuell prognos för innevarande år. Detta för att få en bild av de aktuella resursbehoven. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till resursfördelning.

Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgetar utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktiges resultatkrav, som ligger till grund för budgetarbetet.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialrapport, i delårsrapport och i årsredovisningen. Här följer kommunfullmäktige arbetet och utfallet av mål och budget, och kan besluta om korrigerande åtgärder om resultatet inte är i linje med förväntningarna. Kommunstyrelsen följer även arbetet med intern kontroll vid tertialen, för att säkerställa en hög kvalité med få avbrott.

Ekonomisk uppföljning av drift, investeringar, befolkningsutveckling, sjukfrånvaro och utfall av försörjningsstöd har presenterats på kommunstyrelsens sammanträden under året.

Uppsikt över den kommunala verksamheten

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktpliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och bolagsplaner.

Kommunstyrelsen har följt arbetet i förvaltningen och samtliga delade nämnder, bolag och förbund i kommunen systematiskt under året, genom en årlig uppsiktsplan. Denna plan klargör vid vilket möte vilken verksamhet ska rapportera. Även kommunstyrelsens utskott har individuella planer för sin uppsikt för att säkerställa att den politiska viljeriktningen omsätts.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen och de helägda bolagen ska systematiskt arbeta med intern kontroll, genom att identifiera och följa risker och planera in åtgärder. Sedan 2023 har ett omfattande arbete genomförts för att höja kvalitén i detta arbete, vilket innebär att risker följs utifrån dom kommunala processerna. Ett urval av dessa risker är lyfta till kommunstyrelsens internkontrollplan, via dess politiskt antagna internkontrollanter. Internkontrollanter har haft ett brett mandat att i ett antal år arbeta med att både följa, och att utveckla arbetet med riskhantering och det arbetet har gett mycket gott resultat, både i den politiska förankringen, men även för att sätta tyngd bakom arbetet.

3.7 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen finns ett regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunens budget är en plan för verksamheten och den anger mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För Ånge kommun innebär det en strävan att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. För Ånge kommun innebär god ekonomisk hushållning dessutom att verksamheten bedrivs effektivt, det vill säga den kommunala servicen ska infria kommuninnevånarnas behov och bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt.

God ekonomisk hushållning förutsätter inte bara att den löpande verksamheten under året kan finansieras med intäkter. För att inte behöva göra besparingar i verksamheten enskilda år, då intäkterna (skatteintäkter och statsbidrag) plötsligt viker eller då oförutsedda kostnadsökningar uppstår, krävs att kommunen har en buffert i sin ekonomi.

Kommunen har beslutat att om de finansiella målen uppnås och över hälften av kommunfullmäktiges kvalitetsfaktorer är acceptabla kommer kommunen bedöma att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

3.7.1 Finansiella mål

1. Resultat
Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år. Med anledning av kommunen befinner sig i en förändrings- och tillväxtfas kommer medel att ianspråktas av resultatutjämningsreserven 2023 och 2024. Det ekonomiska utrymmet bedöms därefter utvecklas tack vare en positiv befolkningsutveckling. Målet för 2024 är ett +/- 0-resultat för kommunkoncernen.

Den kommunala koncernens resultat, mkr	2024	2023	2022	2021	2020
Kommunen	-24,7	-1,2	36,8	20,8	21,8
Ånge Industri och Fastighet AB (100% ägande)	16,8	12,3	11,9	-4,3	-12,1
Ånge Energi (100 % ägande)	-0,4	0,0	1,6	2,3	0,3
Ångefallen Kraft AB (50 % ägande) Kommunens andel	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1
Site Alby utveckling AB	0,0				
Totalt	**-7,5**	**10,3**	**49,1**	**18,7**	**9,9**

I kommunens resultat 2024 ingår resultatpåverkan av finansiell leasing -1,5 mkr. I Ånge Energis resultat ingår en upplösning av en periodiseringsfond på 0,4 mkr. Detta har eliminerats i kommunkoncernens resultat. I kommunens resultat 2023 ingår 1,5 mkr från utdelning i helägda dotterbolag. I Ånge Energis resultat ingår en upplösning av en periodiseringsfond på 0,4 mkr. I kommunens resultat 2022 ingår 1 mkr från utdelning i helägt dotterbolag.

2. Soliditet
På sikt ska kommunkoncernen ha en soliditet på 20% vilket innebär att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt. Under 2023 och 2024 bedöms soliditeten försämras med anledning av negativa resultat. För 2024 blir målet därför att kommunkoncernen ska ha en fortsatt positiv soliditet.

Soliditet % Inklusive ansvarsförbindelser	2024	2023	2022	2021	2020
Kommunen	3,1	7,1	10,7	4,3	0,4
Ånge Industri och Fastighet AB (100% ägande)	11,4	8,7	7,3	5,9	7,2
Ånge Energi (100 % ägande)	12,6	14,4	15	14,5	11,3
Ångefallen Kraft AB (50 % ägande) Kommunens andel	1,8	2,2	6,5	7,3	8,5
Site Alby Utveckling AB	100				
Kommunkoncernen	**6,3**	**7,8**	**7,6**	**3,1**	**1,2**

Förändringen av soliditeten i kommunen beror på det negativa resultatet och redovisning av finansiell leasing gällande vissa hyreskontrakt.

3.7.2 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Sjukfrånvaron ska minska
2022 ökade sjukfrånvaron både i landets kommuner och regioner. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens både i Ånge och i landet. En låg sjukfrånvaro är positivt både för ekonomin och medarbetarna. 2022 var kostnaden för sjuklöner över 20 mkr vilket kan jämföras med 2018 då kostnaden var knappt 11 mkr. Målet för 2024 är att sjukfrånvaron ska minska i kommunen och de helägda bolagen, långsiktigt bör sjuktalen ligga på högst 5 %.

Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid)	Kommunen			Kommunkoncernen		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Medelvärdet i Sverige totalt	7,4%	7,5%	8,1%	7,4%	7,5%	8,1%
Totalt	**9,32%**	**9,26%**	**9,89%**	**9,09%**	**9,03%**	**9,65%**
Kvinnor	9,99%	9,80%	10,59%	9,89%	9,69%	10,46%
Män	6,78%	7,16%	7,24%	6,33%	6,66%	6,82%
åldersgrupp <30 år	7,09%	8,34%	9,09%	6,98%	8,34%	8,93%
åldersgrupp 30-49 år	8,67%	7,98%	9,31%	8,52%	7,85%	9,14%
åldersgrupp >50 år	10,31%	10,50%	10,46%	9,96%	10,11%	10,16%

Den totala sjukfrånvaron 2024 uppgick till 9,32 %, vilket är högre än föregående år 2023 då den totala sjukfrånvaron hamnade på 9,26 %.

Den åldersgrupp där sjukfrånvaron har ökat under 2024 är hos medarbetare 30 år till 49 år, 8,67 %, att jämföras med 2023 vilket då låg på 7,98 %. Vad det gäller åldersgruppen under 30 år samt åldersgruppen 50 år eller äldre, där har sjukfrånvaron minskat något.

3.8 Bedömning av god ekonomisk hushållning

Bedömning kring finansiella mål

Kommunkoncernens resultat är -7,5 mkr. Målet uppnås ej.

Kommunkoncernens soliditeten inklusive ansvarsförbindelser 2024 är 6,3%. Målet uppnås.

Bedömning av verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning
Sjukfrånvaron 2024 uppgår till 9,09% vilket är en ökning jämfört med 2023 då den uppgick till 9,03%. Målet uppnås ej.

Samlad bedömning.

För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska både de finansiella målen och verksamhetsmålet med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås. Den samlade bedömningen är att god ekonomisk hushållning ej uppnås 2024.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultaträkning Kommunen (mkr)	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter	207,7	175,0	189,6
Verksamhetens kostnader	-933,4	-917,8	-899,7
Jämförelsestörande kostnader	-16,2	-17,0	-6,3
Avskrivningar	-38,7	-26,5	-21,4
Verksamhetens netto	**-780,6**	**-786,3**	**-737,8**
Skatter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag	750,1	742,4	724,3
Finansnetto	9,6	18,0	16,5
Jämförelsestörande/extraordinära poster	-3,8	-6,0	-3,0
Årets resultat	**-24,7**	**-31,9**	**0,0**

Jämfört med budget 2024
Kommunens resultat är -24,7 mkr vilket kan jämföras med det budgeterade resultatet på -31,9 mkr. Verksamhetens intäkter är 32,7 mkr högre och verksamhetens kostnader är 15,6 mkr högre. Skatteintäkterna är 0,3 mkr lägre och generella statsbidrag och utjämningsbidrag 8,1 mkr högre. Nettointäkten från Ångefallen Kraft är 0,1 mkr högre än budgeterat. 1 mkr av Ångefallen Krafts nettointäkter avser en justering av 2023, men inkom under 2024.

Jämfört med resultatet 2023
Jämfört med 2023 är resultatet -24,7 mkr lägre. Verksamhetens intäkter är 18,1 mkr högre. Förklaring till ökningen beror bland annat på mer statsbidrag, högre intäkter för avgifter för exempelvis renhållning och ny avgiftstaxa för äldreomsorgen. Verksamhetens kostnader är 33,7 mkr högre. Beror bland annat på högre personalkostnader 26 mkr, varav årets löneöversyn 13 mkr. Högre kostnader för köp av verksamhet, exempelvis renhållning, interkommunala avgifter och räddningstjänst.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft är 2,0 mkr lägre jämfört med 2023. Ökningen av avskrivningar beror på redovisning av finansiell leasing gällande vissa hyreskontrakt.

Jämfört med delårsrapport, mkr	Utfall 2024	Budget 2024	Prognos delårsrapport
Kommunen	-24,7	-31,9	-31,5
Ånge Fastighets- och industri AB	16,8	7,0	7,5
Ånge Energi	-0,4	0,7	-1,4
Ångefallen Kraft	-0,3	0,0	0,0
Site Alby Utveckling AB	0,0	0,0	0,0

Skillnaden jämfört med delårsrapporten beror till stor del i en försiktighet i prognosen.

- Kommunen
Utfallet av finansieringen 2024 blev lägre än prognosen i delårsrapporten, däremot blev ökningen av pensionsskulden inte så hög som beräknat. Nettokostnaden för verksamheterna är lägre än prognostiserat.

- Ånge Fastighets- och industri AB
Under senare del av året gav framgångsrik energieffektivisering i kombination med gynnsamma temperaturer minskade uppvärmningskostnaderna 2,0 mkr. Nytt snöröjningsavtal i kombination med begränsad snömängd i slutet av året minskade kostnader för yttre skötsel med 1,4 mkr. Ökning av frifaktureringen blev 1,0 mkr bättre än prognostiserat. Nettoresultat från avskrivningar, utrangeringar och nedskrivningar samt återföring av tidigare gjorda nedskrivningar påverkade resultatet ytterligare 4,9 mkr.

- Ånge Energi
Vid delåret bedömdes att helårsresultatet skulle bli -1,4 mkr utifrån högre bränslepriser och en något minskad energiförsäljning. Helårsresultatet blev ett underskott om - 0,45 mkr vilket förklaras av gynnsamma temperaturer, varmare än ett normalår, vilket minskar bränsleåtgången och gör att en större andel värmeproduktion kan göras med spillvärme som trots prishöjningar är billigare än övrig inköpt energi. Återstoden av en periodiseringsfond 0,37 mkr löstes upp vilket ytterligare också minskade det redovisade underskottet jämfört med prognos.

- Ångefallen Kraft
Följer i stort sett prognos och budget.

- Site Alby Utveckling AB
Följer i stort sett prognos och budget.

Fem år i sammandrag

RESULTATRÄKNING	Kommunen					Koncernen				
Mkr	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**
Verksamhetens intäkter	208	190	174	173	173	309	283	249	244	230
Verksamhetens kostnader	-972	-919	-864	-838	-810	-1047	-994	-920	-907	-873
Jämförelsestörande poster	-16	-6	0	-4	0	-16	-6	0	-4	0
Verksamhetens nettokostnader	-781	-735	-690	-669	-637	-754	-717	-671	-667	-643
Skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag	750	724	701	675	657	750	724	701	675	657
Finansnetto	10	13	26	16	1	0	6	19	11	-4
Jämförelsestörande finansiell post	-4	-3	0	0	0	-4	-3	0	0	0
Resultat före extraordinär post	-25	-1	37	21	22	-8	10	49	19	10
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	**-25**	**-1**	**37**	**21**	**22**	**-8**	**10**	**49**	**19**	**10**

BALANSRÄKNING	Kommunen					Koncernen				
Mkr	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**
Materiella tillgångar	649	604	323	294	257	999	918	814	744	694
Finansiella tillgångar	82	81	61	62	80	25	26	14	15	14
Likvida tillgångar	149	124	176	171	140	151	194	246	202	166
Övriga tillgångar	87	89	105	80	57	98	105	115	91	56
Eget kapital	263	288	292	255	234	314	321	311	262	243
Avsättningar	137	111	97	94	88	137	111	100	97	88
Långfristiga skulder	375	337	101	72	76	616	577	554	462	440
Övriga skulder	192	162	175	186	136	207	234	224	231	159
Balansomslutning	**967**	**898**	**664**	**607**	**534**	**1273**	**1243**	**1189**	**1052**	**931**

KASSAFLÖDESANALYS	Kommunen					Koncernen				
Mkr	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**
Medel från verksamheten före förändring RK	38	36	60	47	46	61	65	86	71	64
Rörelsekapitalets förändring	32	3	-36	27	3	-18	17	-30	37	4
Investeringsverksamheten	-86	-66	-53	-61	-56	-128	-155	-109	-97	-57
Finansieringsverksamheten	41	-24	33	18	-1	42	21	97	25	-14
Förändring av likvida medel	**25**	**-52**	**5**	**31**	**-8**	**-43**	**-52**	**44**	**37**	**-3**

Likviditet

Likviditet %	2024	2023	2022	2021	2020
Kommunen	123	131	160	135	145
Koncernen	118	128	160	126	138

Ett mått på den finansiella styrkan, betalningsberedskapen på kort sikt, är likviditeten. Likvida medel är behållningen på kassa och bank plus fordringar. En god nivå är att likviditeten ska överstiga 100 % vilket innebär att de kortfristiga skulderna kan betalas när de förfaller.

Vid årets början hade kommunkoncernen 299,0 mkr i likvida medel och kortfristiga skulder 233,9 mkr. Likviditeten var 128 %. Vid periodens slut hade kommunkoncernen 244,4 mkr i likvida medel och kortfristiga skulderna 207,1 mkr. Likviditeten var 118 %.

3.9 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning, mkr	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	**-24,7**	**0,0**	**36,8**	**20,8**	**21,8**
- Samtliga realisationsvinster	0,0	-1,6	-1,6	-0,6	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-24,7**	**-1,6**	**35,2**	**20,2**	**21,8**
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	-20,0	-10,0	-10,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	24,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	**0,0**	**-1,6**	**15,2**	**10,2**	**11,8**
-/+ Öronmärkning pensioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Öronmärkning för anpassning till strukturell befolknings-och skattebortfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Redovisning av ackumulerade negativa resultat	2024	2023	2022
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**-1,6**	**0,0**	**0,0**
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-24,7	-1,6	
Synnerliga skäl att inte återställa			
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	26,3		
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0,0**	**-1,6**	**0,0**

Det lagstadgade balanskravet är en miniminivå som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. I balanskravsutredningen visas om kravet är uppfyllt. Enligt balanskravet ska negativa resultat återställas senast tre år efter det att resultatet uppkommit. Kommunfullmäktige får dock besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl ska omfatta både budget och utfall. Exempel på synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader av engångskaraktär i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.

Enligt riktlinjerna för God ekonomisk hushållning finns möjlighet att avsätta medel till resultatutjämningsreserv, RUR. Avsättning görs i goda tider för att kunna användas för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget.

I kommunens eget kapital finns medel öronmärkt för pensionskostnader, 22,9 mkr och anpassning till befolkningsutvecklingen, 22,4 mkr. Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om riktlinjer för användning av de öronmärkta medlen.

I riktlinjerna som kommunfullmäktiges beslutade om, § 73 2019, säger att de öronmärkta medlen kan användas vi negativa resultat för pensionskostnader och åtgärder och omställningskostnader för att anpassa verksamheter till minskad befolkning och minskade intäkter.

Användning av medel från resultatutjämningsreserven 2024 sker med 26,3 mkr för att återställa 2023-års balanskravsresultat (-1,6 mkr) samt 2024-års balanskravsresultat (-24,7 mkr).

3.10 Väsentliga personalförhållanden

Personalförändringar 2023

Under 2024 har Ånge kommun i stort lyckats rekrytera personal för att täcka behoven. Rekryteringsläget har varit relativt stabilt i de olika verksamheterna men det har till exempel varit svårt att rekrytera arbetsterapeuter, timvikarier till Vård och Omsorg samt vikarier för semesterperioderna.

20 personer har gått i pension under året.

Vad det gäller antalet tillsvidareanställda medarbetare har det ökat med fyra medarbetare jämfört med 2023-12-31 (862 till 866). Visstidsanställda med månadslön har minskat med sju medarbetare (116 till 109). Antalet timanställda har ökat med 31 medarbetare (318 till 349).

Anställda (kommunen)	2024	2023	2022	2021	2020
Arbetade timmar totalt	1 796 724*	1 766 965*	1 737 163*	1 750 616*	1 699 660*
Årsarbetare anställd personal	882	887	872	838	817
Årsarbetare, arbetsmarknadspolitiska åtgärder	49	45	39	45	52
Tillsvidareanställda årsskifte	866	862	827	811	802
Visstidsanställda årsskifte	109	116	136	123	122
Timanställda årsskifte	349	318	224	201	213
Summa anställda tillsvidare-, visstid- och timtidsanställda enligt ovan	1 324	1 296	1 187	1 135	1 137
Medelvärde ålder tillsvidareanställda	47,1	47,2	47,8	48,1	48,3

*=Exklusive timtidsanställd

Det genomsnittliga antalet årsarbetare i kommunen.

	2024	2023	2022	2021	2020
Tillsvidareanställda	831	811	792	762	761
Visstidsanställda	110	112	109	130	107
Timtidsanställda	67	84	94	84	95
Totalt	**1 008**	**1 007**	**995**	**975**	**962**

Det genomsnittliga antalet årsarbetare i kommunkoncernen.

	2024	2023	2022	2021	2020
Tillsvidareanställda	858	837	819	790	792
Visstidsanställda	112	113	110	131	108
Timtidsanställda	67	84	94	84	95
Totalt	**1 037**	**1 034**	**1 023**	**1 005**	**995**

Jämställdhet

Lön - Tillsvidareanställda, kr	2024	2023	2022	2021	2020
Medellön män	35 065	34 486	33 848	32 944	32 176
Medellön kvinnor	34 326	33 091	31 952	31 386	30 812
Medellön samtliga	34 455	33 338	32 285	31 659	31 038
Skillnad mellan män och kvinnor	739	1 395	1 896	1 558	1 364
Kvinnor andel av män i %	97,89%	95,95%	94,4%	95,3%	95,8%

Skillnaden i medellön mellan män och kvinnor har minskat jämfört med 2023.

Medellönen för samtliga var 34 455 kr.

Sysselsättningsgrad

Arbete gällande sysselsättningsgrad sker i samverkan med fackliga organisationen Kommunal, där heltid ska vara norm för Ånge kommuns medarbetare inom den sektorn. Arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad (vilket ger rätt till heltid, eller lägre sysselsättningsgrad om så önskas) är det huvudsakliga instrumentet för de verksamhetsområden som omfattas av modellen. Sysselsättningsgraden varierar framför allt beroende på hur mycket medarbetare väljer att arbeta, vilket kan väljas en gång per år. Sysselsättningsgraden kan även under året ändras i rehabiliteringssyfte i enskilda fall. Männen väljer i huvudsak högre sysselsättningsgrad än kvinnorna.

Sysselsättningsgrad %, kommunen	2024	2023	2022	2021	2020
Män	98,0	96,9	97,0	96,7	97,3
Kvinnor	95,5	95,6	95,2	94,0	94,2
Totalt genomsnitt	**95,9**	**95,9**	**95,6**	**94,5**	**94,7**

Sysselsättningsgraden har under 2024 ökat något för män men ligger lika totalt jämfört med 2023.

Övertid

Övertid mkr (exkl. personalomkostnader)	2024	2023	2022	2021	2020
Total övertid	5,5	5 ,2	5,7	4,5	3,9
Total fyllnadstid	1,0	1,3	1,4	1,1	0,8
Över/fyllnadstid som avses tas ut i ledighet	-1,0	-1,3	-1,3	-1,1	-0,8
Summa utbetald övertid och fyllnadstid	**5,5**	**5,2**	**5,8**	**4,5**	**3,9**

Övertiden har ökat under 2024.

Personalomsättning

Personalomsättning Tv.	2024	2023	2022	2021	2020
Antal personer årets början	862	827	811	802	807
Antal personer årets slut	866	862	827	811	802

Personalomsättningen 2024 uppgår till 8,45 %, 2023 var det 9,12 %.

Av de 73 medarbetare som slutat sin anställning varav under året är 20 pensionsavgångar.

Medarbetare

Rekryteringspremien

Rekrytering är en fortsatt utmaning för Ånge kommun som arbetsgivare. Det krävs ett aktivt arbete för att nå målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Marknaden påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier eftersom andra kommuner och andra arbetsgivare efterfrågar samma kompetenser som Ånge kommun. Kommunen behöver hantera både

pensionsavgångar och att medarbetare lämnar Ånge kommun för andra arbetsgivare, vilka båda är normala företeelser för alla arbetsgivare.

Rekryteringspremien har varit ett framgångsrikt koncept som lockat fler sökanden och skapat positiv publicitet i media. Det stäms av årligen vilka yrkeskategorier som omfattas. Även ett flyttbidrag på maximalt 20 000 kronor för flyttkostnader finns som en möjlighet. Premien kan uppgå till 120 000 kronor, där en del betalas ut för inflyttning, samt en del för anställning i två år och en del för anställning i fem år.

Under perioden januari till december 2024 anställdes en distriktssköterska, en sjuksköterska, en fysioterapeut, en enhetschef/arbetsterapeut, en lärare och en sjukgymnast som erhöll rekryteringspremie.

Rekryteringspremien omfattar:
- distriktssjuksköterskor och sjuksköterskor inom hälso- och sjukvården
- fysioterapeuter
- arbetsterapeuter
- lärare med legitimation
- även andra yrkeskategorier kan vid vissa fall erbjudas efter beslut av stabschef.

Medarbetarundersökning

För att följa utvecklingen inom personalområdet genomförs medarbetarundersökning utifrån de frågor som tagits fram av SKR. Enkäten genomförs vartannat år som en uppföljning över hur motivation, tydlighet och uppföljning av målarbete förändras bland personalen. 2024 genomfördes OSA-enkäten (Organisatorisk och social arbetsmiljö) vilket visade varierat resultat. Resultatet har och kommer att tas upp på varje APT för att skapa en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Utbildning

Kompetensförsörjning och utbildningsbehov är utmaningar. Därför satsar Ånge kommun på utbildning, både i egen regi samt tillsammans med näringslivet, Mittuniversitetet och Sundsvallsregionen.

Samarbetet i Sundsvallsregionen prioriteras, främst genom medverkan i ett traineeprogram. Under 2024 har ekonomiavdelningen haft en trainee. Det är ett instrument för att rekrytera specialistkompetens**.** I samverkan med Sundsvallsregionen erbjuds ledarskapsutbildningar för chefer. De syftar till att stärka och tydliggöra ledarens/chefens roll och möjligheter att fungera som ledare för att öka tydlighet och utveckling på arbetsplatserna. Chefen är en viktig faktor för att medarbetarna skall trivas, utvecklas och känna sig motiverade. Exempel på utbildningar är:
- leda utan att vara chef
- chef över chef
- erfarna chefer
- nya chefer
- kompetensbaserad rekrytering
- att verka i en politiskt styrd organisation och grunderna i kommunal ekonomi

Det finns en utbildningsportal för att erbjuda internutbildning där utbildning inom HR,

kommunikation, allmänt och ekonomi finns. Utvärdering och utveckling sker kontinuerligt.

Arbetsmiljö

Inom området systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) arbetades det med att systematisera den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet via KIA, där inrapporteringen har ökat från cheferna. KIA-systemet är kommunens webbaserade processverktyg för anmälan och hantering av tillbud, olyckor, skador och risker i arbetsmiljön. Ärenden blir klarmarkerade i allt högre utsträckning sedan systemet infördes.

Utbildning inom arbetsmiljö har genomförts i maj och oktober 2024 för chefer och skyddsombud.

Två föreläsningar med temat kost och återhämtning genomfördes på våren där målgruppen var chefer, medarbetare och civilsamhället.

Som personalaktivitet 2024 erbjöds alla medarbetare biljetter till Ljunganrocken i juli.

Förbättringsarbete med att följa årshjulet för SAM pågår. Det har genomförts fysiska skyddsronder ute i verksamheterna.

Avtal gällande distansarbete

Under 2024 fortsatte tillämpningen av distansarbete som ett led i kompetensförsörjnings-strategin som Ånge kommun har.

Mer information finns under avsnittet Medarbetare för respektive område.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid)	Kommunen			Kommunkoncernen		
	2024	**2023**	**2022**	**2024**	**2023**	**2022**
60 dagar eller mer	44,28%	43,36%	40,58%	44,09%	43,12%	40,37%
Under 60 dagar	55,72%	56,64%	59,42%	55,91%	56,88%	59,63%
Totalt	**9,32%**	**9,26%**	**9,89%**	**9,09%**	**9,03%**	**9,65%**
Kvinnor	9,99%	9,80%	10,59%	9,89%	9,69%	10,46%
Män	6,78%	7,16%	7,24%	6,33%	6,66%	6,82%
åldersgrupp < 30 år	7,09%	8,34%	9,09%	6,98%	8,34%	8,93%
åldersgrupp 30-49 år	8,67%	7,98%	9,31%	8,52%	7,85%	9,14%
åldersgrupp >50 år	10,31%	10,50%	10,46%	9,96%	10,11%	10,16%

Den totala sjukfrånvaron 2024 uppgick till 9,32 %, vilket är högre än föregående år 2023 då den totala sjukfrånvaron hamnade på 9,26 %.

Andelen sjukskrivna över 60 dagar uppgick 2024 till 44,28 %, vilket är något högre än 2023 då det uppgick till 43,36 %.

Den åldersgrupp där sjukfrånvaron har ökat under 2024 är hos medarbetare 30 år till 49 år (8,67 %), att jämföras med 2023 vilket då låg på (7,98 %). Vad det gäller åldersgruppen under 30 år samt åldersgruppen 50 år eller äldre, där har sjukfrånvaron minskat något.

För att minska sjukfrånvaron har det under 2024 bland annat genomförts föreläsningar inom temat kost och återhämtning, hot och våld samt rehabiliteringsprocessen. Varje verksamhet inom kommunen har genomfört minst en hälsofrämjande insats. Friskvårdsbidraget har under 2024 ökats från 1500 kronor till 2000 kronor.

Det pågår en pilotstudie (SKR:s modell) på två arbetsplatser i syfte att undersöka och analysera sjukfrånvaron för att därefter finna åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Ånge kommun deltar i ett akademiskt projekt via MIUN där syftet är även där till att kartlägga och hitta metoder för att minska sjukskrivningar.

Varje månad genomförs stickprovskontroller gällande korttidsfrånvaron, tre tillfällen eller fler under 180 dagar. Det genomförs riktade insatser för medarbetare som uppvisar tidiga signaler på ohälsa vilket kan exempelvis leda till samtalsstöd eller rådgivning. HR har besökt olika arbetsplatser på APT för dialog om sjukskrivningar och rehabilitering. Kommunikation har intervjuat ett antal medarbetare som nyttjat friskvårdsbidraget för att se vilka effekter det har medfört. Antal medarbetare som nyttjar friskvårdsbidraget har ökat till 812 jämfört med 678 2023.

OSA-enkät är genomförd och handlingsplaner är framtagna för att på så sätt förbättra arbetsmiljön. Arbetsmiljöutbildningar är genomförda för skyddsombud och chefer. Temadag genomfördes för alla chefer med syfte att hitta idéer och förslag hur sjukfrånvaro kan minskas. Vidare har Ledardag aktualiserats för att diskutera vikten av arbetsmiljöarbetet SAM, vikten av att alla verksamheter har väl utvecklade friskfaktorer. De åtta friskfaktorerna är de faktorer som forskning visar behöver vara på plats i en organisation, för att hålla en låg sjukfrånvaro.

Sjukdagar snitt per anställd	2024 kvinnor	2024 män	Totalt 2024	Totalt 2023	Totalt 2022	Totalt 2021	Totalt 2020
Ekonomiavdelningen	9,58	0,50	7,31	8,23	0	0	0
Gemensamma resurser	2,00	0,00	1,00	1,67	0	0	0
Staben	17,97	18,00	17,98	14,78	17,18	16,35	13,34
Närings och Samhällsbyggnad	11,41	10,26	11,13	12,92	20,19	22,80	22,67
Utbildningsavdelningen	23,90	10,06	21,26	22,83	19,62	22,83	23,75
Sociala avdelningen	40,03	42,09	40,30	38,17	42,49	38,46	42,3
Totalt i kommunen	**29,96**	**20,90**	**28,18**	**27,91**	**29,84**	**29,14**	**30,74**
ÅFA	16,11	8,28	10,89	4,71	9,84	15,93	16,55
Ånge Energi	0,00	0,00	0,00	6,00	2,33	0	0
Totalt koncernen	**29,77**	**19,63**	**27,63**	**27,20**	**29,25**	**28,68**	**30,18**

Fortsatt gäller att följa sjukfrånvaron där avdelningscheferna i ledningsgruppen redovisar sjukstatistik och aktuellt läge. Samt diskuteras stickprovskontroller som genomförs en gång per

månad utifrån korttidsfrånvaro. På enhetsnivå på arbetsplatsträffar diskuteras sjukfrånvaron för att på så sätt finna förebyggande insatser. Fokus bör ligga på korta sjukfall där man kommer in tidigt i processen. Utvärdering av en pilotstudie på två arbetsplatser inom Sociala avdelningen kommer genomföras under 2025.

3.11 Förväntad utveckling

Utvecklingen kopplat till det etableringsarbete som sker i Ånge går fortsatt framåt. Under 2024 har flera steg tagits både på Site Alby östra där finansiering och partner för den planerade vätgasfabriken har presenterats. Kommunen har tecknat ett markförsäljningsavtal med RES Renewable gällande drygt 20 hektar. Markförhandlingar har även påbörjats med ytterligare intressenter. Även arbetet i Ljungaverk går framåt där ansökan om miljötillstånd lämnats in samt att en konceptbeskrivning har tagits fram och diskussioner förs med partners även i detta projekt. Under året har även ytterligare satsningar presenterats i kommunens östra del, närmare bestämt i Grönsta. Där planerar företagen OX”, Lhyfe och Velarion att skapa ett kluster där energin från en ny vindkraftspark används för att tillverka vätgas och sedan till grön ammoniak och grön konstgödsel.

Ånge kommun har tillstyrkt vindkraftsparken och de etablerande företagen har begärt att en detaljplan för området tas fram.

Kriminalvårdsanstalten Viskan färdigställts och invigdes i början av 2025. Direkt efter invigning kom besked om att kapaciteten ska utökas ytterligare med näst intill dubbelt antal klienter och anställda.

Avslutningsvis kan konstateras att även den stora majoriteten av befintliga företag går framåt och Ånge hamnade överst i länet på Synas ranking över företag med tillväxt. Sammanfattningsvis så finns en stor framåtanda och framtidstro inom Ånge kommun.

Den tillväxt som sker är givetvis positiv för kommunen och samtidigt kan man inte negligera de utmaningar som omställningen från avveckling till utveckling för med sig. Ånge kommunorganisation måste höja nivån inom samtliga verksamheter för att vara attraktiva i framtiden. Detta gäller allt ifrån upprustning av lokaler inom samtliga verksamheter till en snabb digitalisering och arbete med varumärket.

Kommunens tillväxt kopplat till den demografiska utmaningen gör att Ånge har särskilt stora utmaningar när det gäller att kompetensförsörja verksamheten och det krävs att kommunen tar täten i den digitala transformationen så att färre medarbetare kan göra mer jobb. Under året har det tagits flera steg inom arbetet med Sundsvall och den kollektiva digitaliseringen där Ånge idag har ett omfattande arbete med automatisering, kunskapsstöd och förenkling med stöd av AI.

Kommunen har ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och det är att sjuktalen ska minska. Målet gällde för 2024 och kvarstår under 2025. Sjuktalen fortsatt problematiska och under slutet av 2024 steg de ytterligare. Arbetet är långsiktigt men samtidigt måste trenden

brytas under 2025 då de höga sjuktalen skapar en ohållbar situation i allt från svårigheter att bemanna verksamheter till höga kostnader och onödigt lidande för personalen. I den OSA (organisatorisk- och social arbetsmiljö) enkät som genomfördes 2024 framkommer att det finns utvecklingspotential när det gäller återhämtning och ledarskap. Särskilt insatser med fokus på dessa områden har därför initierat i början på 2025.

Jämförelse med andra kommuner

I den kommunala databasen https://www.kolada.se finns mycket statistik där kommunens verksamhet kan jämföras med andra kommuner. Statistiken omfattar både kvantiteter, kvalitet och ekonomi. Bland statistiken finns en jämförelse av kommunens kostnad med den statistiskt förväntade kostnaden, referenskostnaden. Av jämförelsen framgår att det främst är kostnaderna för äldreomsorg, förskola, grundskola och gymnasieskola som är högre än förväntat. Kostnaderna för Individ- och familjeomsorg och LSS är lägre än förväntat. 2024-års utfall förväntas redovisas i Kolada under sommaren 2025.

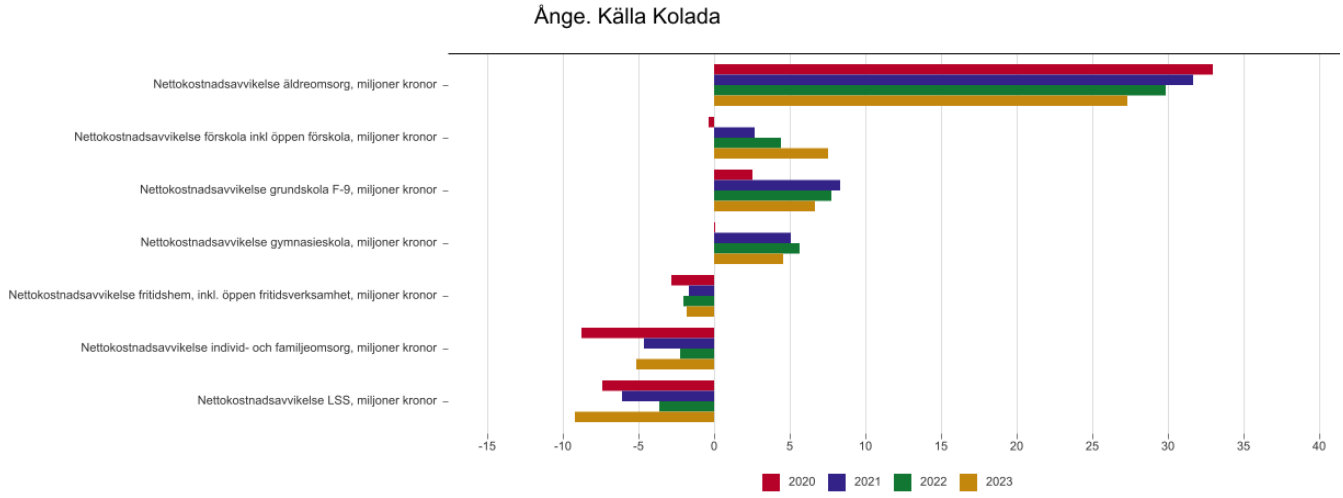

4 Ekonomi

4.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		Kommunen			Kommunkoncernen	
Mkr	**Not**	**Utfall 2024**	**Budget 2024**	**Utfall 2023**	**Utfall 2024**	**Utfall 2023**
Verksamhetens intäkter	2	207,7	175,0	189,6	308,7	282,8
Jämförelsestörande intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	3	-933,4	-917,8	-885,1	-1 004,3	-944,5
Jämförelsestörande kostnader	4	-16,2	-17,0	-6,3	-16,2	-6,3
Avskrivningar	5	-38,7	-26,5	-33,3	-42,3	-49,3
Verksamhetens nettokostnad		**-780,6**	**-786,3**	**-735,1**	**754,1**	**-717,3**
Skatteintäkter	6	501,9	502,2	501,3	501,9	501,3
Generella statsbidrag och utjämning	7	248,3	240,2	223,0	248,3	223,0
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag		**750,1**	**742,4**	**724,3**	**750,1**	**724,3**
Verksamhetens resultat		**-30,5**	**-43,9**	**-10,9**	**-3,9**	**7,0**
Finansiella intäkter	8	21,3	20,0	21,2	15,0	18,3
Finansiella kostnader	9	-11,7	-2,0	-8,6	-14,8	-11,9
Jämförelsestörande kostnader	4	-3,8	-6,0	-3,0	-3,8	-3,0
Resultat efter finansiella poster		**-24,7**	**-31,9**	**-1,2**	**-7,5**	**10,3**
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**-24,7**	**-31,9**	**-1,2**	**-7,5**	**10,3**

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 25.

4.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**Not**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	11				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		336,3	321,7	902,3	830,7
Maskiner och inventarier		34,2	31,1	43,7	40,8
Leasingkontrakt		269,8	244,7	0,0	0,0
Pågående investeringar	12	8,7	6,0	53,2	46,4
Finansiella anläggningstillgångar	13	81,9	81,2	25,1	24,1
Summa anläggningstillgångar		**730,8**	**684,7**	**1 024,3**	**942,1**
Omsättningstillgångar					
Förråd mm	14	0,0	0,0	4,7	2,2
Fordringar	15	86,8	88,9	93,6	104,9
Kassa bank	16	149,1	124,0	150,8	194,1
Summa omsättningstillgångar		**235,9**	**212,9**	**249,1**	**301,2**
Summa tillgångar		**966,6**	**897,6**	**1 273,3**	**1 243,3**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Årets resultat		-24,7	-1,2	-7,5	10,3
Övrigt eget kapital		247,5	248,7	281,0	270,7
Resultatujämningsreserv		40,0	40,0	40,0	40,0
Summa eget kapital		**262,8**	**287,5**	**313,5**	**321,0**
Avsättningar					
Avsättning pensioner och liknande förpliktelser	18	121,6	95,9	121,6	95,9
Övriga avsättningar	19	15,0	15,0	15,0	15,1
Summa avsättningar		**136,6**	**110,9**	**136,6**	**111,0**
Skulder					
Långfristiga skulder	20	375,3	336,8	616,2	577,4
Kortfristiga skulder	21	192,0	162,4	207,1	233,9
Summa skulder		**567,2**	**499,2**	**823,3**	**811,3**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**966,6**	**897,6**	**1 273,3**	**1 243,3**

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 25.

Panter och ansvarsförbindelser		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**Not**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Borgensförbindelser	22	502,2	488,2	502,2	488,2
Övriga förbindelser	23	0,0	0,0	0,0	72,0
Pensionsförbindelse inklusive skatt	24	233,2	223,5	233,2	223,5

Soliditet	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Summa Eget kapital	262,8	287,5	313,5	321,0
Balansomslutning	966,6	897,6	1 273,3	1 243,3
Soliditet exklusive pensionsförpliktelse	**27,2%**	**32,0%**	**24,6%**	**25,8%**
Summa eget kapital	262,8	287,5	313,5	321,0
Utgående ansvarsförbindelse (pensionsförpliktelser)	-233,2	-223,5	-233,2	-223,5
EK inklusive pensionsförpliktelse	29,6	64,0	80,3	97,50
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	**3,1%**	**7,1%**	**6,3%**	**7,8%**

4.3 Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESRAPPORT		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**Not**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		-24,7	-1,2	-7,5	10,3
Justering för av- och nedskrivningar	27	38,7	33,3	42,3	49,3
Justering gjorda avsättningar pensioner och övriga avsättningar		25,7	13,9	25,7	11,4
Justering för ianspråktagna avsättningar pensioner o övriga		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för uppskjuten skatt		0,0	0,0	-0,1	-0,1
Justering för minoritetens andel resultat		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för reavinster		0,0	0,0	2,6	1,2
Justering för reaförluster		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för leasingkontrakt		0,0	-3,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	28	-1,9	-7,3	-1,9	-7,3
Medel från verksamheten före förändring RK		**37,8**	**35,7**	**61,0**	**64,8**
Ökning(-)/minskning(+) förråd		0,0	0,0	-2,5	0,9
Ökning(-)/minskning(+) kortfristig fordran		2,1	15,5	11,4	6,5
Ökning(+)/minskning(-) kortfristig skuld	29	29,6	-12,8	-26,7	9,9
Rörelsekapitalets förändring		**31,7**	**2,7**	**-17,9**	**17,2**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**69,5**	**38,4**	**43,2**	**82,0**
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella tillgångar		-84,3	-65,4	-128,9	-154,2
Avyttring av materiella tillgångar		0,0	0,0	1,7	0,0
Investering i finansiella tillgångar		-1,4	-0,6	-0,9	-0,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-85,8**	**-65,9**	**-128,1**	**-154,8**
Finansiering					
Långfristig upplåning/Ökning långfristig skuld		53,1	0,0	71,0	43,1
Amortering av långfristiga lån		-7,5	-5,0	-25,0	-23,1
Ökning/minskning långfristiga fordringar		0,7	-19,3	0,7	0,7
Omklassificering från långfristig till kortfristig skuld		-5,0	0,0	-5,0	0,0
Utdelning		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**41,3**	**-24,3**	**41,7**	**20,7**
Årets kassaflöde		**25,1**	**-51,8**	**-43,2**	**-52,1**
Likvida medel vid årets början		**124,0**	**175,7**	**194,1**	**246,1**
Likvida medel vid årets slut		**149,1**	**124,0**	**150,8**	**194,1**

4.4 Driftredovisning

Finansiering mkr	Utfall 2024	Total budget 2024	Budget 2024 KF nov 2023	Avvikelse	Utfall 2023	Utfall 2022
Skatteintäkter	502,5	501,9	501,9	0,6	491,6	469,2
Slutavräkning, skatt	-0,6	0,3	0,3	-0,9	9,6	13,8
Summa skatteintäkter	**501,9**	**502,2**	**502,2**	**-0,3**	**501,2**	**483,0**
Inkomstutjämningsbidrag	143,2	141,7	141,7	1,5	135,5	128,0
Kostnadsutjämning	43,1	43,2	43,2	-0,1	35,6	36,8
Regleringsavgift	27,8	27,9	27,9	-0,1	21,4	25,5
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0
LSS-utjämning	4,2	4,1	4,1	0,1	5,5	1,6
Summa utjämning	**221,3**	**219,9**	**219,9**	**1,4**	**201,0**	**195,0**
Fastighetsavgift	20,5	17,3	17,3	3,2	17,9	17,3
Övriga generella statsbidrag	3,3	3,0	3,0	0,3	3,3	3,6
Ers sjuklön + sociala avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Finansiella intäkter	10,6	9,2	10,0	1,4	6,1	3,2
Finansiella kostnader	-4,3	-2,0	-2,0	-2,3	-2,6	-1,0
Korrigeringar mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7
Internränta	8,1	8,3	8,3	-0,2	3,3	2,1
Avkastning ÅFA/Ånge Energi	0,4	0,8	0,0	-0,4	1,9	1,0
Ångefallen Kraft	10,1	10,0	10,0	0,1	13,1	24,2
Resultatujämningsreserv						
Summa	**771,9**	**768,7**	**768,7**	**3,2**	**745,2**	**739,3**
Förändring jmf föregående år %	3,6				0,80	5,85

Utfall 2024-12-31 jämfört med budget
Finansieringen 2024 uppgår till 771,9 mkr och budgeten är 768,7 mkr.

- Totala skatteintäkter -0,3 mkr
- Totala utjämningsbidrag +1,4 mkr
- Fastighetsavgift +3,2 mkr
- Finansiella kostnader -2,3 mkr (leasingkontrakt fastigheter -1,5 mkr, räntekostnader -0,5 mkr)

1 mkr av Ångefallen Krafts nettointäkter 2024 avser en justering för 2023.

Ramfördelning mkr	Utfall 2024	Budget 2024	Budget 2024 KF nov 2023	Avvikelse	Utfall 2023	Utfall 2022
Finansiering	**771,9**	**768,7**	**768,7**	**3,2**	**745,2**	**739,3**
Revision	-1,1	-1,1	-1,1	0,0	-1,0	-0,8
Kommunledning	-8,7	-9,5	-9,5	0,8	-8,0	-8,0
Barn och Unga	-308,6	-312,2	-306,3	3,6	-292,4	-273,5
Vuxna	-74,4	-75,9	-74,7	1,5	-70,9	-67,1
Äldre 65+	-216,4	-211,3	-207,3	-5,1	-216,7	-209,1
Stödresurser	-55,8	-51,6	-50,3	-4,2	-41,6	-54,3
Affärsverksamhet	-6,8	-3,9	-3,6	-2,9	-5,1	-1,4
Tillväxt	-54,2	-59,2	-58,6	5,0	-51,4	-45,2
Gemensamma nämnder och förbund	-32,2	-33,7	-33,7	1,5	-28,6	-26,9
KS oförutsedda	0,0	-0,7	-1,0	0,7	0,3	0,0
Löneöversyn	0,0	-0,8	-14,0	0,8	0,0	0,0
Finansiell Kostnad (pensioner)	-4,8	0,0	0,0	-4,8	-4,0	0,0
Pensioner	-13,6	-17,6	-17,6	4,0	-17,7	-16,2
Struktur effektivisering Koncern	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	**-4,7**	**-8,9**	**-8,9**	**4,2**	**8,1**	**36,8**
Jämförelsestörande poster, netto	-20,0	-23,0	-23,0	3,0	-9,3	0,0
Summa	**-24,7**	**-31,9**	**-31,9**	**7,2**	**-1,2**	**36,8**

Utfall 2024-12-31 jämfört med budget

Utfallet 2024 uppgår till -24,7 mkr och budgeten är -31,9 mkr.

- Kommunledning +0,8 mkr.
  Lägre arvodeskostnader.
- Barn och Unga +3,6 mkr.
  Mer statsbidrag. Lägre kostnader för förskolan Skogsbacken. Kostnaden för elevhemsboenden är lägre på grund av färre ärenden. Lägre kostnader för interkommunala ersättningar än beräknat.
- Vuxna +1,5 mkr.
  Lägre kostnader för individ- och familjeomsorg vuxna på grund av få placeringar.
- Äldre 65+ -5,1 mkr.
  Budgeterad besparing på 4 mkr har ej uppnåtts, orsaken är externa placeringar inom demensvården, Torpsro har inte kunnat avvecklas i den takt som planerat samt att projektet Bemanningsekonomi gav effekt först i slutet av året. Höga sjuktal och höga kostnader för övertid.

Högre kostnader för färdtjänst. Högre kostnader för bostadsanpassning 0,6 mkr.

- Stödresurser -4,2 mkr.
  Kostnader för den gemensamma IT-verksamheten var svår att bedöma, samarbetet med Sundsvall innebär en höjd ambitionsnivå, bland annat utveckling, IT- och cybersäkerhet.
- Affärsverksamhet -2,9 mkr.
  Förberedelser inför tillväxt, VA-verksamhet och renhållningen har högre kostnader.
- Tillväxt +5,0 mkr.
  Beslut om besparing 1 mkr inom gator och vägar. Lägre kostnader för vinterväghållning, 0,6 mkr. Högre arrendeavgift för bredband på grund av högre räntenivå, 1,6 mkr. Fritid- och kulturverksamheten har ett lägre utfall än budgeterat.

Resultat dotterbolag, mkr	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023
Ånge Fastighets- och industri AB	16,8	7,0	12,3
Ånge Energi AB	-0,4	0,7	0,0
Ångefallen Kraft AB	-0,3	0,0	-0,2
Site Alby Utveckling AB	0,0	0,0	0,0

Ånge Fastighets- och Industri AB

Framgångsrik energieffektivisering i kombination med gynnsamma temperaturer minskade uppvärmningskostnaderna med 2 mkr. Nytt snöröjningsavtal i kombination med begränsad snömängd i slutet av året minskade kostnader för yttre skötsel med 1,5 mkr. Ökning av frifaktureringen, 1,4 mkr. Nettoresultat från avskrivningar, utrangeringar och nedskrivningar samt återföring av tidigare gjorda nedskrivningar påverkade resultatet ytterligare 4,9 mkr.

Ånge Energi AB

Trots bedömningar blev kostnaderna för bränsle under 2024 högre än budgeterat. I bränslekostnaden finns även kostnaden för spillvärme som köps från Nouryon i Alby. Totalt blev bränslekostnaden 0,6 mkr högre. Detta tillsammans med ökande kostnader för extra pensionsinbetalningar 0,6 mkr ledde till att resultatet blev 1,18 mkr lägre än budget.

Ångefallen Kraft AB

Resultatet i bolaget baseras på självkostnader, överskott av elhandeln tas upp av kommunen i form av utdelning.

Site Alby Utveckling AB

Nystartad bolag 2024. Bolaget kommer att handha tillståndsprocessen för att förse Site Alby med processvatten ur Ljungan.

4.5 Investeringsredovisning

2024 finns 75,5 mkr i investeringsbudget enligt beslut i kommunfullmäktige:

- November 2023, §104, 51,5 mkr
- April 2024, §34, 23,7 mkr
- April 2024, §40, omfördelning av budget mellan projekt (1,3 mkr)
- Juni 2024 §79, 0,3 mkr
- Oktober 2024, §100, omfördelning av budget mellan projekt (7,7 mkr)

Investeringar per avdelning, mkr	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Ekonomi	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Stab	10,2	13,1	5,2	0,3	2,2	29,8
Samhällsbyggnadsavdelningen	27,8	55,0	46,3	47,9	52,8	22,6
Sociala avdelningen	2,6	4,5	0,9	1,6	2,0	1,3
Utbildningsavdelningen	0,6	2,4	4,3	2,9	3,5	2,7
Summa	**41,1**	**75,5**	**56,7**	**52,7**	**60,6**	**56,4**

Nettokostnaden för kommunens investeringar 2024-12-31 är 41,1 mkr.

Ekonomiavdelningen, mkr	Utfall 2024	Budget 2024
Bilpool	0,0	0,4
Summa	**0,0**	**0,4**

Stab, mkr	Utfall 2024	Budget 2024
Möbler kommunhuset	0,0	0,0
Gemensam IT-infrastruktur	0,3	0,5
Ombyggnation Växthuset	4,3	3,9
Maskiner servicegruppen	0,1	0,1
Naturum belysning	0,0	0,1
Fritidsanläggningar	1,3	3,4
Ombyggnation omklädningsrum ishallen	4,2	4,3
Kulturanläggningar	0,0	0,6
Lekpark	0,0	0,3
Summa	**10,2**	**13,1**

Samhällsbyggnad, mkr	Utfall 2024	Budget 2024
Bredband	10,9	7,4
GC-vägar	0,1	0,4
Bredbandsanslutningar kostnader utöver arrende	0,0	0,0
Bredbandsanslutningar, förtätningar	0,0	2,5
Nya skyddsområden enligt miljöbalken	0,0	0,5
Åtgärder avfallsplan	0,0	0,6
Renhållning matinsamling	0,9	1,0
Utflyttning, ny teknikbod nod i Torpshammar	0,0	0,7
Exploatering nya 6-7 tomter Ångebyn etapp 2	0,0	2,2
Site Alby östra gata	0,3	6,5
Sopvals, utbyte sopskopa	0,2	0,5
Gång och cykelväg ishallen förskola	0,0	0,3
Gatubelysning bland annat el-mätning	1,4	2,1
Belysning busshållplatser	0,0	0,1
Gatubelysning Brännan	0,2	0,2
Gatubelysning stolpbyte	0,2	0,2
Gatubelysning el-mätning	0,0	1,2
Ledningsnät, reinvesteringar	3,4	3,5
Ledningsnät Östby	0,0	2,5
Ledningsnät Fränsta	-0,5	0,0
Överföringsledning Östby-Johannisberg	0,3	1,9
Överföringsledning Ljungaverk-Fränsta	7,8	7,0
Ringdalen biodamm	0,0	2,7
Driftövervakning	0,9	3,7
Membrananläggning Ånge vattenverk ombyggnad	0,5	0,5
Site Alby östra VA	0,6	5,0
Skalskydd och områdesskydd	0,2	0,3
VA-plan avloppspumpstationer	0,1	1,3
Ovansjö biodamm	0,0	0,0
Storköksutrustning förnyelse	0,4	0,5
Summa	**27,8**	**55,0**

Utbildningsavdelningen, mkr	Utfall 2024	Budget 2024
Ute-/innemiljö, skolor	0,5	2,1
Musikskolan	0,0	0,1
IT-investeringar	0,1	0,2
Summa	**0,6**	**2,4**

Sociala avdelningen, mkr	Utfall 2024	Budget 2024
IT-investeringar	0,0	0,6
Renoveringar	0,3	0,5
Vitvaror	0,1	0,1
Myndighetskrav	0,4	0,4
Förebyggande+taklyftar, sängar	0,3	0,6
Möbler	0,0	0,3
Skalskydd SÄBO	0,0	0,3
Brandskydd Torpet	0,9	0,9
Vedmaskin daglig verksamhet	0,0	0,1
Kök daglig verksamhet	0,3	0,3
Ny gruppbostad	0,4	0,5
Summa	**2,6**	**4,5**

Följande investeringsprojekt ombudgeteras till 2025 (kompletteringsbudget)

Avdelning/investeringsprojekt	Projektnummer	mkr
Samhällsbyggnadsavdelningen		
Gatubelysning bland annat el-mätning	953500	0,7
VA-plan avloppspumpstationer	955500	0,5
Utbildningsavdelningen		
Ute-/innemiljö, skolor	960104	1,6
Sociala avdelningen		
IT-investeringar	97101	0,6
Skalskydd SÄBO	97115	0,3
Stab		
Lekpark	925103	0,3
Ombyggnation omklädningsrum (toalett)	923813	0,1
Fritidsanläggningar (923811) flyttas till ombyggnation omklädningsrum	923813	0,5
Summa		**4,6**

Ånge Fastighets- och Industri AB

Pågående projekt/investeringar 2024-12-31	Upparbetat per 2024-12-31	Slutkostnadsprognos
Ny förskola Fränsta	12,3	70,6
Nytt SÄBO Ånge	0,5	140*
Torpsrogatan 2, konvertering till Fjärrvärme	3,7	4,0
Utemiljö Ugglan	0,4	0,6
Utvändig renovering Gamla vägen Alby	0,2	0,4
Takrenovering Centraltorget	0,1	0,2
Kommunhuset plan 2-3	0,6	50*
Ombyggnad matsal Boberg	-	3,0
Hallstaborg kök	-	0,4
Byte plåttak Fridhemsvägen 8	-	1,8
LGH 120401.xxx Västra Skolgatan	0,5	0,5
LGH 121801.xxx Hemskogsvägen	0,1	0,4
LGH 121701.xxxx Hemskogsvägen	0,5	0,6
LGH 121701.xxxx Hemskogsvägen	0,3	0,4
LGH 122101.xxxx Solgårdsgatan	-	0,1
LGH 121302.xxxx, Parkgatan	0,2	0,2
LGH 121302.xxxx Parkgatan	0,2	0,2
Värmeverket, Ånge Energi ombyggnad	0,4	0,5
Barnvagnsskydd Skogsbacken	0,1	0,1
Kontor Ljungaverks skola	-	0,1
Ombyggnad aula Fränsta	-	2,5
Summa	**20,1**	**86,6**

Ånge Energi

Investeringsplan, mkr	Total projektbudget	Upparbetat per 2024-12-31	Aktiverat 2024
Demensboende, Gläntan	0,6		0,6
Visslandsgatan/Torpsrogatan	0,3		0,2
Utbyggnad bränsleplan Ånge VV	0,2	0,1	
Nätanalys	0,2	0,1	
Panna Fränsta	11,0	2,0	
Inköp ny skopa till traktor vid Ånge Värmeverk	0,1		0,1
Förskola Fränsta	0,2		
Summa	**12,6**	**2,2**	**0,9**

Ångefallen Kraft AB

Renovering av Hermanboda kraftverk 2023-2028. Total kostnad för Ånge kommun projekterat 101,5 mkr. Budgeterad tidplan för projektet.

Investeringsbudget, mkr	Utfall 2023	Utfall 2024	2025	2026	2027	2028
Turbin, generator, styr- och kontrollsystem	10,8	11,6	23,9	24,7	7,4	0,0

Investeringsbudgeten avser kommunens andel (50%).

4.6 Noter till redovisningen samt redovisningsprinciper

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Detta innebär sammantaget att delårsrapporten är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

R2 Intäkter

Principen för när inkomster ska intäktsredovisas följer LKBR och RKR R2. Klassificering av intäkter sker enligt rekommendation och resultaträkningen är uppställd därefter. Inkomster som ej uppfyller kraven för att klassas som intäkter periodiseras och redovisas som en skuld i balansräkning. Intäkter specificeras i not innehållande de upplysningar som krävs.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras i kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s cirkulär SKR 24:61 i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Med 2024-års resultat redovisar VA-verksamheten ett ackumulerat underskott om 0,5 mkr.

Redovisning av immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar bedöms utifrån RKR:s rekommendation.

R4 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärden minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Anläggningarna skrivs av planenligt i förhållande till uppskattad nyttjandeperiod. Kommunen har beaktat RKR:s idéskrift om avskrivningar men gör en egen bedömning för anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod.
Avskrivningstider redovisas i not.

Anskaffningsvärde

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetald intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

I anskaffningsvärdet för deponianläggningar ingår avsättning för återställande. Se avsnittet avsättningar.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år.
Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.
För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.
Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar).

Genomgripande förändringar av byggnader och lokaler som till exempel orsakas av verksamhetsförändringar bör genomgå en prövning om en engångsnedskrivning ska ske för de eventuella värden i den utrangerade byggnaden eller lokalen.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.
Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

R5 Leasingavtal

Kommunen tillämpar redovisning av leasing sedan årsbokslutet 2024 vilket innebär att samtliga fastigheter har tagits upp för bedömning. Kommunen följer rekommendation RKR R5 Leasing för klassificering av finansiell leasing. Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiell leasing är ett operationellt leasingavtal. Operationella avtal redovisas ej i not.

R6 Nedskrivningar

Eventuella nedskrivnings- eller återföringsbehov prövas enligt rekommendationen.

R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Upplysningar lämnas om finansiella tillgångar och skulder i förvaltningsberättelse och i noter. Lånekostnader redovisasenligt huvudmetoden och belastar resultatet för den period de hänför sig till. Upplysningar och lånekostnader och räntesatser lämnas i förvaltningsberättelsen samt i noter.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Kommunens finansiella tillgångar består av kommunens utlåning till de kommunala bolagen, placeringar av de så kallade elaktiepengarna samt kommunens innehav av aktier. Placeringarna och aktierna är värderade till anskaffningsvärdet.

R8 Derivat och säkringsredovisning

Kommunen berörs inte av rekommendationen.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade med en kalkylränta på 2 %. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.
Från och med 2015 har pensionsskulden för övriga förtroendevalda, avtal OPF-KL, beräknats genom en avsättning med 6,0 % av utbetalda arvoden under året samt 24,26 % löneskatt.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på en uppdaterad beräkning som gjorts för bokslut 2024.

R11 Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och där beloppen normalt sett är lika med eller större än 0,5 miljoner kronor.

För 2024 redovisas förändringen i pensionsskuld samt 75% av den finansiella kostnaden för pensionsskulden som jämförelsestörande post pga. inverkan av hög inflation.

R12 Byte av redovisningsprinciper, ändring i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel

Inför bokslut för 2024 har en genomgång gjorts på kommunens hyresavtal gällande verksamhetslokaler. Klassificering mellan operationell och finansiell leasing har gjorts enligt rekommendationerna i skriften RKR 5 Leasing. I samband med 2024 års bokslut har även år

2023 räknats om för att kunna ge en jämförande bild. Resultateffekt gällande finansiell leasing för 2024 uppgår till – 1,5 mkr.

From 2024 tar kommunen upp koncernens hela bankkontotillgodohavanden i koncernbanken, sedan redovisas bolagens del som en skuld till koncernbolag i kommunens redovisning. De sammanställda räkenskaperna påverkas ej.

R13 Redovisning av kassaflöden

I kassaflödesanalysen framgår rörelsekapitalets förändring. Justeringar av poster som ej är likviditetspåverkande specificeras och väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala redovisas.

R15 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt rekommendation R15.

R16 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper upprättas både i årsredovisningen och delårsrapport. Dock upprättas kassaflöde på koncernnivå enbart i årsredovisningen. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av not 25.

R17 Delårsrapport

Delårsrapporter upprättas i allt väsentligt enligt rekommendation R17.

R18 Övriga upplysningar

Upplysning lämnas i not, om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret till följd av bestämmelser i lag eller annan författning.

Övrigt

Semesterlöne-, ferielöne-, uppehållslöne- och övertidsskulden är uppbokad och redovisas som kortfristig skuld. Skuldförändringen kostnadsförs.

Nyckeltal

Soliditet = Eget kapital/Summa tillgångar

Kassalikviditet = (Omsättningstillgångar - Varulager) / Kortfristiga skulder * 100

Självfinansieringsgrad = Kassaflöde från den löpande verksamheten / kassaflöde från investeringsverksamheten

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Försäljningsintäkter	10,3	8,2	17,0	15,6
Taxor och avgifter	74,5	64,0	101,7	90,6
Hyror och arrenden	11,0	11,0	152,2	140,0
Bidrag	101,3	95,9	101,8	96,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	9,9	8,9	9,9	8,9
Exploateringsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster	0,0	1,6	0,0	1,6
Övriga intäkter	0,7	0,0	4,7	4,3
Interna elimineringar	0,0	0,0	-78,7	-74,7
Summa verksamhetens intäkter	**207,7**	**189,6**	**308,7**	**282,8**

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Löner och sociala avgifter	-535,7	-512,6	-549,8	-529,7
Pensionskostnader	-52,0	-43,0	-55,3	-44,5
Jämförelsestörande kostnader (pensionskostnader)	16,2		16,2	
Övriga personalkostnader	-2,3	-2,0	-8,7	-3,5
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-5,8	-7,2	-25,9	-12,7
Bränsle, energi och vatten	-8,2	-8,4	-59,0	-53,0
Köp av huvudverksamhet	-120,7	-111,7	-120,7	-111,7
Lokal- och markhyror	-58,0	-55,4	-59,6	-70,0
Övriga tjänster	-48,9	-33,1	-48,9	-33,1
Lämnade bidrag	-24,5	-25,0	-24,5	-25,0
Realisationsförluster och utrangeringar	-0,2	-0,3	-4,0	-1,6
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Förändring avsättning återställande deponi	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-93,2	-86,4	-125,3	-134,3
Interna elimineringar	0,0	0,0	61,5	74,7
Summa verksamhetens kostnader	**-933,4**	**-885,1**	**-1 004,3**	**-944,5**

Total kostnad för räkenskapsgranskning 0,29 mkr varav kostnad för de sakkunnigas granskning 0,27 mkr. Kostnaderna för räkenskapsinformation avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Den totala kostnaden för revision uppgår till 1,1 mkr för 2024 varav kostnaden för sakkunnigt biträde uppgår till 1,0 mkr.
Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 4 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Skuldförändring pensionsavsättning	-11,4	-4,5	-11,4	-4,5
Finansiell kostnad pensionsavsättning	-3,8	-3,0	-3,8	-3
Löneskatt pensionsavsättning	-4,9	-1,8	-4,9	-1,8
Summa jämförelsestörande poster	**-20,0**	**-9,3**	**-20,0**	**-9,3**

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0	-36,6	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-19,4	-17,8	-10,6	-32,3
Avskrivning maskiner och inventarier	-5,4	-3,7	-13,9	-9,0
Avskrivning leasingkontrakt	-13,9	-11,9	4,9	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-8,0
Uppskrivningar	0,0	0,0	13,9	0,0
Summa avskrivningar	**-38,7**	**-33,3**	**-42,3**	**-49,3**

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Preliminär kommunalskatt	502,5	491,6	502,5	491,6
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2,3	2,4	-2,3	2,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	1,7	7,2	1,7	7,2
Summa skatteintäkter	**501,9**	**501,3**	**501,9**	**501,3**

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendationen R K R 4.2.

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Inkomstutjämningsbidrag	143,2	135,5	143,2	135,5
Kommunal fastighetsavgift	20,5	17,9	20,5	17,9
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	4,2	5,5	4,2	5,5
Kostnadsutjämningsbidrag	43,1	35,6	43,1	35,6
Strukturbidrag	2,9	3,0	2,9	3,0
Regleringsbidrag	27,8	21,4	27,8	21,4
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	6,5	4,1	6,5	4,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	**248,3**	**223,0**	**248,3**	**223,0**

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Utdelning på aktier och andelar	10,4	15,1	10,4	15,1
Ränteintäkter	7,6	5,6	8,6	7,2
Övriga finansiella intäkter	3,2	0,5	3,2	0,5
Interna elimineringar	0,0	0,0	-7,2	-4,5
Summa finansiella intäkter	**21,3**	**21,2**	**15,0**	**18,3**

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Räntekostnader	-6,6	-5,0	-18,5	-10,9
Räntekostnader på pensionsavsättning	-8,6	-6,3	-8,6	-6,3
Jämförelsestörande kostnader (räntekostnader på pensionsavsättning)	3,8	3,0	3,8	3,0
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,2	-3,4	-0,7
Interna elimineringar	0,0	0,0	12,0	3,0
Summa finansiella kostnader	**-11,7**	**-8,6**	**-14,8**	**-11,9**

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerad avskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokfört värde	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	662,2	628,2	1 714,8	1 617,5
Ackumulerad avskrivning	-325,9	-306,5	-812,5	-786,7
Bokfört värde	**336,3**	**321,7**	**902,3**	**830,7**
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	74,6	66,8	101,7	93,7
Ackumulerad avskrivning	-40,4	-35,6	-58,0	-53,0
Bokfört värde	**34,2**	**31,1**	**43,7**	**40,8**
Avskrivningstider	3-10 år	3-10 år	3-10 år	3-10 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2022**
Leasingkontrakt				
Anskaffningsvärde	359,5	320,6	0,0	0,0
Ackumulerad avskrivning	-89,7	-75,9	0,0	0,0
Bokfört värde	**269,8**	**244,7**	**0,0**	**0,0**

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	628,2	514,9	1 617,5	1 414,7
Investeringar	34,0	114,5	111,8	219,0
Årets försäljning	0,0	0,0	-1,7	0,0
Årets uppskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	0,0	-1,2	-12,8	-16,2
Utgående anskaffningsvärde	**662,2**	**628,2**	**1 714,8**	**1 617,5**
Ingående avskrivningar	-306,5	-289,7	-786,7	-756,7
Årets avskrivning	-19,4	-17,8	-44,1	-36,8
Årets nedskrivning	0,0	0,0	8,1	-8,0
Årets utrangering avskrivningsvärde	0,0	0,9	10,2	14,8
Utgående avskrivningsvärde	**-325,9**	**-306,5**	**-812,5**	**-786,7**
Redovisat värde vid årets slut	**336,3**	**321,7**	**902,3**	**830,7**
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	66,8	59,8	93,7	86,5
Investeringar	8,7	11,5	9,5	11,8
Omklassificering	0,0	-1,4	0,0	-1,4
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	-0,9	-3,1	-1,6	-3,1
Utgående anskaffningsvärde	**74,6**	**66,8**	**101,7**	**93,8**
Ingående avskrivningar	-35,6	-36,4	-53,0	-52,9
Årets avskrivning	-5,4	-3,7	-6,3	-4,5
Omklassificering	0,0	1,5	0,0	1,4
Årets utrangering avskrivningsvärde	0,6	2,9	1,3	2,9
Utgående avskrivningsvärde	**-40,4**	**-35,6**	**-58,0**	**-53,0**
Redovisat värde vid årets slut	**34,2**	**31,1**	**43,7**	**40,8**
Leasingkontrakt				
Ingående anskaffningsvärde	320,6	0,0	0,0	0,0
Investeringar	38,9	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	320,6	0,0	0,0
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**359,5**	**320,6**	**0,0**	**0,0**
Ingående avskrivningar	-75,9	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivning	-13,9	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	-75,9	0,0	0,0
Utgående avskrivningsvärde	**-89,7**	**-75,9**	**0,0**	**0,0**
Redovisat värde vid årets slut	**269,8**	**244,7**	**0,0**	**0,0**

Not 12 Pågående investeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Lekpark	0,0		0,0	
Site Alby Östra gata	0,3		0,3	
Site Alby Östra VA	0,6		0,6	
Överföringsledning Ljungaverk-Fränsta	7,8		7,8	
Ledningsnät Östby		1,3		1,3
Membrananläggning Ånge vattenverk ombyggnad		2,5		2,5
Bredband		1,0		1,0
GC-vägar		0,2		0,2
Gatubelysning Brännan		0,9		0,9
Materiella anläggningstillgångar			44,5	40,5
Summa pågående investeringar	**8,7**	**6,0**	**53,2**	**46,4**

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Aktier och andelar				
Ånge Fastighets- och Industri AB	14,0	14,0	14,0	14,0
Ånge Energi AB	6,0	6,0	6,0	6,0
Ångefallens Kraft	9,0	9,0	9,0	9,0
Insats i Kommuninvest Ekonomiska förening	5,2	4,2	5,2	4,2
Sundsvall/Timrå/Ånge Räddningsförbund	1,2	1,2	1,2	1,2
Serva Net AB	0,3	0,3	0,3	0,3
SKL Företag AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantia	0,1	0,1	0,1	0,1
Långfristigt lån till kommunägda företag	45,6	46,3	45,6	46,3
Länstrafiken, utlämnat lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Site Alby Utveckling AB	0,5	0,0	0,5	0,0
Övriga värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostkustbanan	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna elimineringar	0,0	0,0	-56,8	-57,1
Redovisat värde	**81,9**	**81,2**	**25,1**	**24,1**

Not 14 Förråd	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
ÅFA			0,2	0,1
Ånge Energi			4,5	2,1
Redovisat värde vid årets slut	**0,0**	**0,0**	**4,7**	**2,2**

Not 15 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Kundfordringar	31,2	16,9	40,4	28,6
Stats- och EU-bidragsfordringar	2,2	2,3	2,2	2,3
Fordran kommunalfastighetsskatt	8,7	5,7	8,7	5,7
Upplupna skatteintäkter	6,6	20,5	6,6	20,5
Fordran mervärdesskatt	11,3	11,6	11,3	14,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23,0	17,1	25,7	21,9
Räntefordringar bland annat elaktiefonder	1,0	0,6	1,0	0,6
Kort del av långfristig fordran, koncern	0,7	1,1	0,7	1,1
Fordran kapitaltillskott från kommunen	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	2,0	13,0	4,1	14,5
Interna elimineringar	0,0	0,0	-7,3	-4,8
Redovisat värde	**86,8**	**88,9**	**93,6**	**104,9**

Not 16 Kassa, bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Kommunens del i koncernbanken	39,5	25,8	39,5	25,8
Övriga bankmedel	109,6	98,1	111,3	168,2
Redovisat värde	**149,1**	**124,0**	**150,8**	**194,1**

Not 17 Eget kapital	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Årets resultat	-24,7	-1,2	-7,5	10,3
Varav eliminering årets resultat			*1,5*	
Övrigt eget kapital	247,5	248,7	281,0	270,7
Varav E K reserv. framtida pensioner	*22,9*	*22,9*	*22,9*	*22,9*
Varav E K reserv. anpassning till befolkningsutveckling	*22,4*	*22,4*	*22,4*	*22,4*
Resultatujämningsreserv	40,0	40,0	40,0	40,0
Summa eget kapital	**262,8**	**287,5**	**313,5**	**321,0**

Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Avsatt till pensioner exkl. ÖK-SAP föregående årsskifte	74,1	63,6	74,1	63,6
Avsatt till pensioner ÖK-SAP föregående årsskifte		0,0		0,0
Ränteuppräkning		0,7		0,7
Basbeloppsuppräkning		5,5		5,5
Utbetalningar		-2,7		-2,7
Ändrat livslängdsantagande i RIPS		0,0		0,0
Sänkning av diskonteringsränta		0,0		0,0
Slutbetalning FÅP		0,0		0,0
Utbetalning ÖK-SAP		0,0		0,0
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension		7,5		7,5
Intjänad PA-KL		0,1		0,1
Nya arbetstagare ÖK-SAP		0,0		0,0
Nya efterlevnadspensioner		0,1		0,1
Övrig post		-0,6		-0,6
Skuldförändring (Skandia)	10,9		10,9	
Finansiell kostnad (Skandia)	8,6		8,6	
Förtroendevalda enligt KPA	1,6	1,2	1,6	1,2
Löneskatt	23,1	18,3	23,1	18,3
Pension Räddningsförbund	3,2	2,3	3,2	2,3
Summa avsatt till pensioner	**121,6**	**95,9**	**121,6**	**95,9**

Not 19 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Avs. återställande av deponi	0,0	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets början	15,0	15,0	15,0	15,0
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	15,0	15,0	15,0	15,0
Bolagens avsättningar				0,1
Summa övriga avsättningar	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,1**

Not 20 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Skulder till kreditinstitut	85,0	57,5	568,9	528,0
Skulder till koncernföretag	0,0	0,0	46,3	47,1
Fondering framtida investering VA	0,0	2,4	0,0	2,4
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna elimineringar	0,0	0,0	-27,3	-28,1
Summa	**85,0**	**59,9**	**587,9**	**549,5**
Långfristig leasingskuld	**262,0**	**248,9**	**0,0**	**0,0**
Skuld anläggning-/anslutningsavgift	0,9	0,4	0,9	0,4
Ack upplösning anläggning/anslutningsavgift	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Skuld anslutningsavgift	**0,8**	**0,3**	**0,8**	**0,3**
Återstående antal år (vägt snitt)	25	25	25	25
Skuld Investeringsbidrag	90,0	86,1	90,0	86,1
Ack upplösning investeringsbidrag	-62,5	-58,5	-62,5	-58,5
Skuld Investeringsbidrag	**27,4**	**27,7**	**27,4**	**27,7**
Återstående antal år (vägt snitt)	7	7	7	7
Summa långfristiga skulder	**375,3**	**336,8**	**616,2**	**577,4**

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Kortfristig del av låneskuld	10,0	5,0	27,5	22,6
Kortfristig del leasingskuld	13,4	0,0	0,0	0,0
Kortfristig skuld i koncernföretag	30,6	0,0	0,7	0,0
Leverantörsskulder	31,5	42,1	58,8	77,9
Semesterlöne- och övertidsskuld	22,7	22,2	24,1	23,9
Personalens skatter och arbetsgivaravgifter	33,4	33,3	34,1	34,0
Upplupna pensioner inkl. löneskatt	14,2	16,7	15,5	17,2
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	21,0	25,1	38,2	43,7
Övriga kortfristiga skulder	15,1	18,0	15,5	19,5
Interna elimineringar	0,0	0,0	-7,3	-4,8
Summa kortfristiga skulder	**192,0**	**162,4**	**207,1**	**233,9**

Not 22 Borgensförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Ånge kommun				
Helägda företag				
ÅFA	448,7	441,4	448,7	441,4
Ånge Energi AB	53,4	46,7	53,4	46,7
Övriga fysiska personer				
Borgensansvar för egna hem	0,1	0,1	0,1	0,1
Förlustansvar för bostadslån	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA-koncern borgensförbindelse				
Summa borgensförbindelser	**502,2**	**488,2**	**502,2**	**488,2**

Anm. 1. En strategisk ökning av borgensåtagandet för ÅFA skedde 1997 i samband med omorganisation för att minska ÅFA:s lånekostnad. En saneringsinsats genomfördes 1999 på 110 mkr, där staten bidrog med 35 mkr. Saneringen fullföljdes 2001 genom avskrivning av ett amorteringsfritt lån till ÅFA på 83 mkr. Därmed skapades ett utrymme, som ÅFA nyttjade till att skriva ned för höga tillgångsvärden på verksamhets och kommersiella delen. Avtalet med Bostadsdelegationen godkändes/upphörde i dec 2006. Nytt tilläggsavtal har tecknats med BKN om 22,4 mkr för sanering efter nedläggning av Migrationsverket (180 lägenheter). Det statliga bidraget blir 12,4 mkr. 2013 gjorde kommunen en översyn av ÅFA som resulterade i ett antal åtgärder för bolagets ekonomi på sikt ska bli sund och stabil. Bland annat gjordes nedskrivningar av fastighetsvärden.

Solidarisk borgen

Ånge kommun har i juli 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ånge kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 916 952 803 kronor. Ånge kommuns andel av de totala förpliktelserna, ca 0,11 %, uppgick till 649 253 370 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 652 399 510 kronor.

Not 23 Övriga förbindelser	**Kommunen**		**Kommunkoncernen**	
Mkr	**2024**	**2022**	**2024**	**2023**
Ställda Panter				
Ånge kommun				
ÅFA (Av HB ej återlämnade inteckningar)			74,1	72,0
Ånge Energi				
Ångefallen				
Summa övriga förbindelser	**0,0**	**0,0**	**74,1**	**72,0**

Not 24 Pensionsförpliktelser inklusive skatt	Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Ingående ansvarsförbindelse	179,9	177,3	179,9	177,3
Aktualisering		0,0		0,0
Ränteuppräkning		1,2		1,2
Basbeloppsuppräkning		13,0		13,0
Sänkning av diskonteringsräntan		0,0		0,0
Ändringar av försäkringstekniska grunder		0,0		0,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS		0,0		0,0
Övrig post		0,1		0,1
Årets utbetalningar	-16,2	-11,7	-16,2	-11,7
Förtroendevalda inklusive löneskatt		0,0		0,0
Skuldförändring inklusive finansiell kostnad (Skandia)	24,0		24,0	
Summa pensionsförpliktelser	**187,7**	**179,9**	**187,7**	**179,9**
Löneskatt	45,5	43,6	45,5	43,6
Bolagens pensionsförpliktelser				
Utgående ansvarsförbindelse	**233,2**	**223,5**	**233,2**	**223,5**

Not 25 Koncerninterna förhållanden		Försäljning		Finansiella	
Resultaträkning, mkr	**Ägd andel**	**Intäkt**	**Kostnad**	**Intäkt**	**Kostnad**
Kommunen					
ÅFA	100%	11,6	65,1	3,2	
Ånge Energi AB	100%	0,1	1,8	0,4	
Ångefallen Kraft AB	50%			2,1	5,2
Site Alby Utveckling AB	100%				
ÅFA	**100%**				
Kommun		65,1	11,6		3,2
Ånge Energi AB	**100%**				
Kommun		1,8	0,1		0,4
Ångefallen	**50%**				
Kommun				5,2	2,1
Site Alby Utveckling AB	100%				
Kommunen					
Summa		**78,7**	**78,7**	**10,9**	**10,9**

Not 25 Koncerninterna förhållanden								
Balansräkning, mkr	**Ägd andel**	**Kortfr. fordran**	**Långfr. fordran**	**Summa tillgångar**	**Lev. skuld**	**Övriga kort skuld**	**Lång-fristig skuld**	**Summa skulder**
Kommunen								
ÅFA	100%	5,7	9,1	14,8	0,6			0,6
Ånge Energi AB	100%	0,1	0,0	0,1	0,3			0,3
Ångefallen Kraft AB	50%	0,7	36,5	37,2	0,6			0,6
Ånge Fastighets- och industriaktiebolag	100%							
Kommun		0,6		0,6	4,9	0,7	9,1	14,8
Ånge Energi AB	**100%**							
Kommun		0,3		0,3	0,1			0,1
Ångefallen Kraft AB	**50%**							
Kommun		0,6		0,6		0,7	36,5	37,2
Summa		**7,9**	**45,6**	**53,5**	**6,5**	**1,4**	**45,6**	**53,5**

Not 26 Finansiell leasing, fast egendom	**Kommunen**	
Mkr	**2024-12-31**	**2023-12-31**
Totala minimileaseavgifter	340,2	315,3
Framtida finansiella kostnader	-64,8	-66,4
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	**275,4**	**248,9**
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	13,4	11,2
Senare än 1 år men inom 5 år	52,1	44,5
Senare än 5 år	209,9	193,2
	275,4	**248,9**

Not 27 Justering för av- och nedskrivningar	Kommunen	
Mkr	**2024**	**2023**
Avskrivningar immateriella tillgångar	0,0	0,0
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	19,4	17,8
Avskrivningar leasingkontrakt	13,9	11,9
Avskrivningar maskiner och inventarier	5,4	3,7
Summa avskrivningar	**38,7**	**33,3**

Not 28 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Kommunen	
Mkr	**2024**	**2023**
Utrangering anskaffningsvärde	0,9	4,2
Utrangering avskrivningsvärde	-0,6	-3,9
Ack upplösning anläggning-/anslutningsavgifter	0,0	0,0
Ack upplösning investeringsbidrag	0,3	-4,0
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0
Fondering	-2,4	-3,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	**-1,9**	**-7,3**

Not 29 Ökning(+)/minskning(-) kortfristig skuld	Kommunen	
Mkr	**2024**	**2023**
Kortfristig skuld ingående värde 2024	162,4	175,2
Kortfristig skuld utgående värde 2024	192,0	162,4
Summa kortfristig skuld	**29,6**	**-12,8**

5 Barn och Unga

5.1 Periodens viktiga händelser

- Ungdomsgårdarna i Ånge och Fränsta har fortsatt öppet en dag i veckan för barn mellan 10-12 år.
- Besökarantalet ökar på Gröna Villan i Ånge. Från 20-30/dag till 40-50/dag. Fränsta har haft ett stabilt antal besökare i flera år.
- Betygsresultaten för läsåret 23/24, hos Ånge kommuns grundskoleelever som går ut åk.9, visar på ett genomsnittligt meritvärde som ligger något under de två föregående läsåren (22/23 och 21/22) men högre än tidigare läsår. En positiv effekt av betygen är att siffran för elever som är behörig till gymnasieskolan ökar, samt att antalet elever som får godkänt i samtliga ämnen ökar med drygt 3 procentenheter under det senaste året.
- Problematisk skolfrånvaro har sjunkit och skolnärvaron totalt har ökat. Från vårterminen 2022 fram till och med höstterminen 2024 visar statistiken tydligt att elevernas frånvaro har minskat och att skolorna fortsätter att visa på positiva förändringar med ökad närvaro.
- Handbok för ökad skolnärvaro är utlämnad på samtliga av utbildningsverksamhetens enheter. Handboken är framtagen av biträdande skolchef utifrån SKR:s UP2-program genom ESF-projekt. Arbetet med boken ute på enheterna pågår enligt verksamhetsplanen och kvalitetsarbetet.
- Under läsåret 23–24 har Ånge kommun arbetat i ett samverkansavtal med Mittuniversitetet där forskningsbaserad utvärdering tillika följeforskning varit i fokus. Inom samverkan har bland annat satsningen på mental träning utvärderats med positivt resultat. Från höstterminen 2024 bedriver biträdande skolchef doktorandstudier inom sin tjänst.
- Forskningsbaserade utvärderingar genomförda av Mittuniversitetet på satsningarna Ånge resursskola och Ångemodellen Unga.
- Anpassade grundskolan växte i antal elever. Detta har inneburit att årskurs 4-6 flyttats tillfälligt till Fränstaskolan under 2024.
- Beslut om ny förskola i Fränsta. Byggarbete pågår. Förskolan beräknas vara klar mars 2026.
- Den totala sjukfrånvaron inom utbildningsavdelningen minskade fram till och med april. Nivån för perioden (april) har inte varit så låg sedan 2018. Nivå april 2024, 4,94%. Efter april har dock sjukfrånvaron ökat konstant varje månad. Under december var sjukfrånvaron så hög som 9,69%. Medel för samtliga månader under 2024 är 6,74%. Detta är en minskning från föregående år (2023) då medel var 7,1%.
- Antalet födda barn är historiskt lågt vilket oroar. Totalt föddes 49 barn i Ånge kommun under 2024.
- Resursskolans försöksverksamhet övergick till permanent verksamhet fr.o.m. höstterminen 2024.

- Projekt kulturkollen avslutades under november. Projektet syftade till att utreda införandet av en kulturskola. Beslut fattades om att utveckla musikskolan till kulturskola under 2025.
- Fler elever sökte till Bobergsgymnasiet. Även fler elever utifrån vilket bidrog till positiva resultat för interkommunal ersättning.
- Projektet Ångemodellen Unga är nu på sitt sista år. I samarbete med skolan och socialtjänsten har projektet lyckats få elever med mycket hög frånvaro eller permanenta hemmasittare att infinna sig på skolan igen. Detta har kunnat ske genom hög grad av anpassning och extra stöd. Antalet verkliga hemmasittare har minskat.
- Projektet har lyckats motivera flera elever i gymnasieålder att ta tag i sina studier men samtidigt ligger antalet ungdomar inskrivna i KAA (kommunernas aktivitetsansvar) kvar på samma höga nivå som tidigare. Projektets slutsats är att det förebyggande arbetet med att förhindra skolavhopp behöver stärkas.
- Sedan 2023 använder sig projektet av ”betald praktik” (Jobb för Unga). Ungdomar 16-19 år som omfattas av KAA (kommunernas aktivitetsansvar) erbjuds att under en viss period få en liten ersättning medan de är på sin praktikplats eller under de första veckorna med återupptagna studier. Betald praktik är ett incitament som motiverar till att tacka ja till aktivitet. Hittills har tio ungdomar deltagit i Jobb för Unga.
- Projektet Ung i Ånge är nu avslutat. Tillgängligheten på ungdomsgårdarna har ökat i form av att man öppnat upp för nya åldersgrupper.
  Fortbildningen av fritidsledarna har gett dem en gemensam och trygg grund att stå på.
  Befattningsbeskrivningar är framtagna och kommunicerade med personalen.
  Utbildningsinsatserna för fritidsledarna är utförda och det har varit den mest givande delen i projektet.
  Verksamheten har planerat och tagit fram ett flertal aktiviteter för att locka ungdomar till ungdomsgårdarna. Positivt under projekttiden är att Ånges ungdomsgård Gröna Villan har ökat sitt besöksantal.
- I juni lämnades lagrådsremissen in med förslag om en ny socialtjänstlag som har i uppdrag att ersätta den nuvarande socialtjänstlagen. Förslaget är att den nya lagen ska gälla från och med 1 juli 2025. Förslagen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. En förebyggande socialtjänstlag för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Vilket innebär att kommunernas socialtjänst runt om i landet står inför att rusta och ställa om till den nya lagen, socialtjänsten behöver ändra om till att tidigt upptäcka och ge tidiga insatser. Det nya lagförslaget innebär bland annat att:
  - Socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och fånga upp behov innan de blivit för stora
  - Socialtjänsten ska vara lättare att nå och få hjälp ifrån när det behövs
  - Socialtjänsten ska kunna erbjuda insatser snabbare genom att fler insatser kommer kunna undantas från individuell behovsprövning - detta för att insatserna ska komma tillräckligt snabbt, när behovet är som störst.
  - Socialtjänstens verksamhet ska ligga i linje med vetenskap och beprövad erfarenhet och kontinuerligt följas upp och utvecklas.

Under 2024 har sociala avdelningen bevakat och arbetat med förbereda inför att den nya lagen träder i kraft. Bland annat har en utbildningsdag anordnats där förtroendevalda informerats i vad den nya lagen innebär och vikten av att det fortsatta målarbetet följer lagens intentioner. Verksamheterna har genomfört ”Skatta läget” för att få en bild vart verksamheterna befinner sig nu och vad som krävs framledes för att uppnå de nya kraven som ställs.

- Hem för vård eller boende (HVB) för ensamkommande har saknat inflöde under våren vilket innebar att verksamheten påbörjade en avveckling. Dock ändrades detta under sommaren och verksamheten är fullbelagt. Även Jämtland har avvecklat sitt gemensamma HVB, vilket fått till följd att behov uppstått och Jämtland köper numera platser av Ånge. Ånge har även fått tilldelning under året.
- Individ- och familjeomsorg (IFO) barn och unga har genomfört ett flertal nya familjehemsplaceringar och utredningshem.
- Socialtjänsten IFO och inriktning i första hand inom området barn och unga och familjer deltar i NUSO. NUSO är en nationell uppföljning av socialtjänstens omställning som bedrivs av Karlstads universitet tillsammans med SKR. Det grundläggande syftet med NUSO är att ge en nulägesbild av socialtjänstens arbete med barn och unga inför införandet av en ny lag, för att därefter kunna följa resultatet och se om lagens intentioner har införlivats eller inte. Grundläggande forskning om socialtjänstens arbete saknas i stor utsträckning på nationell och regional nivå, samtidigt som kommunerna är i behov av analysstöd för lokal verksamhetsutveckling. I och med den nya socialtjänstlagen kommer detta ställa högre krav på landets kommuner. NUSO innebär att akademi, FoU-miljöer, praktik och nationella aktörer möts i forskning och utveckling. Ånge kommuns insamling till NUSO sker med stöd av Kommunförbundet (KFVN), som ansvarar för den insamlade datan samt ger kommunerna stöd i analys av resultatet samt genom att ta fram identifiera arbetsområden inför den nya socialtjänstlagen. Arbetet fortgår under 2025.
- Olika utvecklingsarbeten inom ramen för IT-stöd är påbörjade inom IFO, bland annat med AI kunskapsstöd samt AI Tal-till-text/tolkstöd.
- Föräldraskapsstödjare har anställts på 50 % med hjälp av statsbidraget. Det är ett projekt med syfte att kartlägga vad det finns för föräldraskapsstödjande insatser i kommunen, vilka insatser som finns inom öppenvård och vilken målgrupp som är i behov av stöd. 2024 har ägnats åt inventering, fortsatt arbete 2025.
- Ungdomsenkäten LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) är genomförd under 2024. Nytt för 2024 är att enkäten även har funnits i en anpassad version för den anpassade skolan.

5.2 Medarbetare

- Stabilitet och kontinuitet i ledningsorganisationen för utbildningsavdelningens verksamheter. Inne på 6:e året med samma rektorsorganisation.
- Verksamhetscontroller anställd på utbildningsavdelningen. Försätt arbete med att utveckla och effektivisera ledning och administrativa organisationen.
- Barn- och elevhälsans organisation bemannar samtliga kompetenser. Skolläkare rekryterad.
- Nästintill full lärar- och ämnesbehörighet på gymnasieskolan. Enligt statistik från Skolverket ökar andelen behöriga lärare i grundskolan från läsåret 2022/2023 till 2023/2024. Snittet för riket ligger på 71,5% och Ånge på 77,8%.
- Inför läsåret 2024/2025 upplevs en god grundbehörighet hos de sökande vid rekrytering och fler behöriga lärare har anställts vid vakanser. Däremot finns fortsatta utmaningar i grundskolan inom specifika ämnesområden, bland annat musik, spanska, tyska, samt idrott. Resursskolan har svårt att få tag i särskild kompetens vilket försvårar möjligheter till ytterligare mottagande av elever.
- Speciallärarfunktioner saknas på vissa enheter och inför ändrade krav med undervisning inom den anpassade skolan kommer behovet att öka. Insatser för att öka antalet speciallärare genomförs.
- Ånge kommun väcker nyfikenhet genom sättet att arbeta med resursskola, skolhund, närvaroarbete och rektorsorganisation. Det innebär att nyckelpersoner från andra kommuner visar intresse för blivande tjänster inom kommunen. Rektorsbemanning är fortsatt intakt sedan 5 år tillbaka. Dock planerar avdelningen för ett flertal pensionsavgångar inom 2-5 år.
- Kommande pensionsavgångar inom rektorsorganisationen hanteras genom rekryteringsutbildning för blivande rektorer. Fem medarbetare har gått/går rekryteringsutbildning för blivande rektorer. Ytterligare två kommer att gå kommande läsår.
- Rekrytering har skett för att utöka familjebehandlare och arbeta mer proaktivt med tidiga insatser. Även anställt en ”utvecklare och samordnare av föräldraskapsstöd” på 50 %. I första hand under 1 år, finansiering genom statliga medel och samordningsförbundet. Arbetet har påbörjats.
- IFO fortsätter samverka med skolan i projektet Ångemodellen Unga samt det sedan mångåriga arbetet med mental träning i skolan.
- Utbildningen fortgår gällande nästa steg i Yrkesresan för barn och unga. Nästa steg är på mer avancerad nivå. En mycket lyckad satsning.

5.3 Framtiden

- Ny förskola i Fränsta skapar goda möjlighet för barns utveckling i kvalitativa pedagogiska miljöer.
- Framtida etableringar skapar möjligheter och utmaningar. Utrymmet finns att ta emot fler barn och elever, men brist på studiehandledare kan vara en möjlig utmaning.
- Sviktande elevunderlag i grundskolan och låga födelsetal skapar utmaningar och beräknas i kommande anpassningar.
- Kommande pensionsavgångar en utmaning för framtida kompetensförsörjning inom administration, pedagogisk personal och rektorer.
- Ny administrativ organisation planeras och står klar under 2025.
- Planerad forskning, doktorandstudier i pedagogik inom tjänst.
- Anpassade gymnasieskolan, utreda möjligheten för att bedriva vissa utbildningar i Ånge kommun, till exempel fastighet, anläggning och byggnation.
- Fortsatt arbete med Ångemodellen Unga och Nära vård unga för att öka skyddsfaktorer och fånga upp riskfaktorer i ett tidigare skede. Införande av samordnare för föräldraskapsstöd.
- Ny förskola i Fränsta skapar goda möjlighet för barns utveckling i kvalitativa pedagogiska miljöer.
- Framtida etableringar skapar möjligheter och utmaningar. Utrymmet finns att ta emot fler barn och elever, men brist på studiehandledare kan vara en möjlig utmaning.
- Sviktande elevunderlag i grundskolan och låga födelsetal skapar utmaningar.
- Kommande pensionsavgångar en utmaning för framtida kompetensförsörjning inom administration, pedagogisk personal och rektorer.
- Planerad forskning, doktorandstudier i pedagogik inom tjänst.
- Anpassade gymnasieskolan, utreda möjligheten för att bedriva vissa utbildningar i Ånge kommun, till exempel fastighet, anläggning och byggnation.
- Arbete med implementeringen av Ångemodellen Unga har påbörjats. Projektteamet har besökt social- och utbildningsutskotten samt haft möten med kommunchefen, kommunstyrelsens ordförande och oppositionsrådet. En särskild workshop för projektteamet, ledd av kommunens verksamhetsutvecklare, ska hållas i september och följas upp i oktober. Detta ska mynna ut i ett tydligt förslag på hur de som är involverade i projektet ser på implementeringen i fråga om arbetsmetod, organisation och resursbehov.
- Det första steget gällande lekplatsen Hillen i Ånge var att beställa lekutrustning, detta är genomfört i augusti 2024. Färdigställande under 2025.
- Socialtjänsten och främst området Barn och unga står inför en stor reformförändring. I slutet av 2023 publicerade regeringen den stora utredningen "Barn och unga i samhällsvård" som granskat socialtjänstens arbete med främst placerade barn och unga, resultatet av den utredningen är oroväckande och kommer inom kort att införlivas i en rad åtgärder från nationellt håll. Kontentan av utredningen är att barn och unga i samhällsvård inte enbart är socialtjänstens ansvar utan även skolan och hälso- och sjukvården, där brister påvisats. Bland annat pratar socialtjänsten sällan med barnen, barn omplaceras mellan familjehem och HVB vilket skapar en instabilitet som på sikt

missgynnar skolgång, psykisk hälsa. Barn och unga i samhällsvård får inte heller sina behov tillgodosedda vad gäller skolgång eller hälso- och sjukvård och "bollas" ofta emellan primärvård och specialistvård (exempelvis BUP). I och med detta, samt implementering av ny socialtjänstlag kommer framtiden att erbjuda ett krafttag för att förändra socialtjänstens arbete med främst barn och unga stort.

- Som ovan nämnt kommer förslaget i lagrådsremissen att utmynna i en ny socialtjänstlag som förväntas träda i kraft 1 juli 2025 och som fokuserar på förebyggande arbete. Ju mer kontroll och tvång som införs i socialtjänstens arbete, i ett gott syftet naturligtvis i att komma till rätta med unga som är eller håller på att bli indragna i gängkriminalitet, desto svårare för oss att bygga förtroende och tillit. Ju mer fokus på att socialtjänsten ska bekämpa och förebygga brott för en relativt liten grupp unga. Desto större risk för undanträngningseffekter för den mycket större gruppen barn och unga som behöver socialtjänstens stöd av helt andra orsaker. Så framtiden får visa hur staten väljer att styra framtida arbete för socialtjänsten. Barn och unga som upplever, bevittnar och själva utsätts för våld i nära relationer i sin familjemiljö är en stor målgrupp som socialtjänsten i framtiden behöver arbeta mer med rätt insatser till i rätt tid, och som bygger på evidens. En liten kommun som Ånge kan inte själva ro framtidens förändringar i hamn och man är och kommer fortsatt vara beroende av stöd från nationellt håll men även regionalt som Kommunförbundet Västernorrland ger, bland annat genom den regionala stöd och samverkansstrukturen (RSS). Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att en liten kommen oftast har en bättre organisatorisk struktur och kännedom om varandras ansvar och verksamheter vilket i sig är en förutsättning för tidig upptäckt och tidiga insatser inom områdena socialtjänst, skola och primärvård.

6 Vuxna

6.1 Periodens viktiga händelser

- Lokalerna för lärcentrum, kommunhuset bottenvåning, är klara och inflyttning av verksamheten har skett.
- 22 personer är antagna på vätgasutbildningen, varav nio har valt placering i Ånge. Kontakt kommer att tas med samtliga som valt Ånge som studieort för att informera om möjligheten till studier via lärcentrum. Av de nio som valt Ånge så kommer fyra från Ånge kommun, övriga från fler olika orter, bland annat Stockholm. Fler personer kommer att antas så ett visst överintag sker. Undervisande lärare i utbildningen kommer troligtvis genomföra vissa lektioner vid vårt Lärcentrum, med både närvarande elever och elever på länk.
- Fler utbildningssamordnare är intresserade av att samarbeta i lärcentrums lokaler. Bland annat har SCA tagit kontakt och önskar lokaler för skogsmaskinsutbildning. Lärcentrum har även kontakt med andra intressenter. Som exempel har nya studenter inom polisens distansutbildning kontaktats och platser i lärcentrums lokaler erbjudits.
- Vuxenutbildningen plockar hem utbildning och bedriver viss undervisning i egen regi.
- Primärt samverkansavtal för vuxenutbildningen Västernorrland är tecknat. Samtliga kommuner ingår.
- Sedan april 2024 bedrivs ett nytt projekt i samarbete mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten, Ångemodellen Våga. Projektet finansieras av Samordningsförbundet Ånge med syftet att skapa en inkluderande verksamhet för att stödja kommuninvånare som inte uppfyller kraven för att delta i annan kommunal verksamhet på grund av bruk och missbruk av alkohol och narkotika. Vidare är syftet att skapa fler skyddsfaktorer för att möjliggöra en förändring, med målsättning om ett nyktert och drogfritt liv med ökad känsla av sammanhang samt förutsättningar för att den enskilde individen i framtiden ska kunna delta i kommunala arbetsmarknadsåtgärder med fokus på självförsörjning. Målgruppen är kommuninvånare/klienter aktuella hos Socialtjänsten gällande ekonomiskt bistånd eller insats via vuxenstöd i åldern 18-64 år med missbruksproblematik samt en sysselsättnings- eller arbetsförmåga.
- Projektet Ånge modellen unga pågår nu sedan starten 2023-04-01. Projektet har hittills haft 65 unika deltagare (mål: 60) varav 19 kvinnor och 46 män. Av dessa har 38 skrivits ut och per 2024-12-31 är 29 deltagare inskrivna i projektet.
- Inom LSS pågår ett större arbete att säkerställa att det finns ändamålsenliga lokaler för verksamheten. En utredning för att säkerställa framtida behov har påbörjats. Utredningen skall visa på vilken typ av sysselsättning inom daglig verksamhet som behövs utifrån brukarnas behov. Vilken typ av lokaler som är lämplig och behovet av vilken kompetens som behövs. LSS är en verksamhet där Socialtjänsten ser ett ökat behov. Antal elever inom anpassad skola ökar, vilket kommer att påverka verksamheten framåt.
- Sociala verksamheten ser även att alltmer komplicerade brukare med flera diagnoser eller att missbruk av alkohol/droger flyttar in på våra LSS-bostäder. Detta ger oss ökade personalkostnader på grund av hot och våld. Mer utbildningsinsatser behövs i framtiden för att kunna bemöta framtidens brukare.

- Ny gruppbostad Viljan i Ånge är klar. Inflyttning har skett i augusti med framgång. Ny gruppbostad innebär en kvalitetshöjning i verksamheten.
- LSS daglig verksamhet har bytt lokaler. Dom gamla lokalerna på Myren var utdömda och nya behövdes omgående. Nya dagliga verksamhet är lokaliserad på torget i Ånge.
- Försörjningsstöd ligger fortsatt på en låg nivå trots inflationen. Inflationen fortsätter och påverkar de mest utsatta i samhället och kan ändra efterfrågan på försörjningsstöd ytterligare. Samverkan med arbetsmarknadsenheten i Ångemodellen/Samlad Kraft Ångemodellen är fortsatt framgångsrik och avgörande för att underlätta återgången till egenförsörjning via arbete eller studier.
- Socialtjänsten har enligt SoL har ansvar för att ordna sysselsättning till de som har behov. Sedan april 2024 bedrivs därför ett nytt projekt i samarbete mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten, Ångemodellen Våga. Projektet finansieras av Samordningsförbundet Ånge med syftet att skapa en inkluderande verksamhet för att stödja kommuninvånare som inte uppfyller kraven för att delta i annan kommunal verksamhet på grund av bruk och missbruk av alkohol och narkotika. Vidare är syftet att skapa fler skyddsfaktorer för att möjliggöra en förändring, med målsättning om ett nyktert och drogfritt liv med ökad känsla av sammanhang samt förutsättningar för att den enskilde individen i framtiden ska kunna delta i kommunala arbetsmarknadsåtgärder med fokus på självförsörjning. Målgruppen är kommuninvånare/klienter aktuella hos Socialtjänsten gällande ekonomiskt bistånd eller insats via vuxenstöd i åldern 18-64 år med missbruksproblematik samt en sysselsättnings- eller arbetsförmåga.
- Beroendeplanen – ett regionalt resultat av regeringens utredning "Från delar till helhet" även kallad Samsjuklighetsutredningen. Arbetet med beroendeplanen ett arbete påbörjat för att ta fram en samverkansstruktur/handlingsplan för samverkan mellan kommun och region (och alla dess delar; LARO-mottagning, specialistvård, beroendemottagning, SPOT-team, primärvård). Vi har god hjälp i det arbetet från Kommunförbundet samt ansvarig person från regionen. Grunden i samsjuklighetsutredningen är att människor med skadligt bruk beroende samt psykisk ohälsa inte ska hamna mellan stolarna utan erbjudas rätt stöd från rätt instans.
- Våld i nära relation och boende – vi samverkar inom länet samt med Jämtland för att se om vi kan hjälpa varandra till ett gemensamt skyddat boende och till stadigvarande boende för våldsutsatta. Från 1 april 2024 gäller ny lagstiftning för skyddat boende. Den nya lagen innebär bland annat:
    - skyddat boende införs som en ny boendeinsats i socialtjänstlagen
    - varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till skyddade boenden
    - barnrättsperspektivet stärks: barn som följer med en vårdnadshavare ska få egna beslut om insatser, ökad rätt till skolgång samt möjlighet till hälsoundersökning
    - Insatsen skyddat boende ska vara av god kvalitet
    - privata utförare som driver skyddade boenden måste ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommuner som driver skyddat boende ska anmäla det till IVO.

6.2 Medarbetare

- God behörighet och kompetens hos lärare och personal inom lärcentrum och vuxenutbildningen.
- Planering och samverkan av ny ledningsorganisation för gymnasiet och vuxenutbildningen i Ånge.
- Inom LSS har yrkesresan påbörjats under sista kvartalet 2024, detta för att höja kompetensen inom området. Arbetet fortsätter under 2025.

6.3 Framtiden

- Samarbete med fler lärosäten för distans eller decentraliserade utbildningar på lärcentrum. Dialog pågår och försöksverksamhet planeras tillsammans med andra kommuner.
- Regionalt yrkesvux planeras för uppstart. Stora krav kommer att ställas på kommunens utbildningsverksamhet och vuxenutbildningen. Högre krav på tillgänglighet till utbildning.
- En stor utmaning inom socialtjänsten är behovet av mer individanpassade insatser. Regeringen tillsatte en utredning. Samsjuklighetsutredningen föreslår i ett delbetänkande Sida 46 av 59 Delårsrapport augusti 2024 Ånge en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet.
  Reformen förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende. Det finns en stor komplexitet i behandling av dessa personer. Olika sjukdomar kan påverka varandra och kompetens saknas oftast. Koordinering mellan myndigheter är därför extra viktig.
  • Inom Ånge kommun ser socialtjänsten ett ökat behov inom LSS. Fler och fler söker stöd och beslut inom verksamheten. Detta kräver investeringar och planering inför framtiden. Trapphusboendet är en sådan verksamhet där behovet påtagligt ökat. Behov kommer att finnas av en utökning även i dom östra delarna av kommunen.
  • Det finns även ett stort behov av ökad kompetens inom funktionshinderomsorgen. Socialstyrelsens utredning om ett nationellt kompetenscentrum välkomnas, men den borde ha ett bredare fokus.
  • Kompetensen behöver utvecklas inom funktionshinderområdet, både hos medarbetare och chefer. Stora satsningar har gjorts på äldreomsorgen, medan funktionshinderområdet tillåtits halka efter. Att arbeta i funktionshinderomsorgen är otroligt givande, men inte alltid enkelt. Som medarbetare möter du en heterogen grupp som behöver stöd under uppväxten, när de flyttat hemifrån och tills de blir gamla. Du träffar personer med lindrig till svår intellektuell funktionsnedsättning, utmanande beteende, missbruksproblematik, rörelsehinder och somatiska sjukdomar. Kompetens behöver vara bred nog att möta alla dessa olika behov. Även inom LSS ser vi även att lokalfrågan är central. Andra typer av boenden för att modernisera och möta framtiden är nödvändigt.
  Inom IFO pågår ett arbete med Beroendeplanen som på sikt kommer förändra arbetet med individer med samsjuklighet (psykisk ohälsa samt skadligt bruk eller beroende) och som gäller både barn, unga och vuxna. Förslaget är ett förändrat huvudmannaskap för

vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende och regionerna föreslås att överta ansvaret för behandling och stöd. Då många av dem som söker IFO:s hjälp har samsjuklighet ställs krav på ökade kunskaper inom socialpsykiatri. Det samverkansstruktur som arbetas fram inom beroendeplanen ska säkerställa att vi inom kommun och region kan samverka kring det.

7 Äldre 65 plus

7.1 Periodens viktiga händelser

- Ett Samhällsrum har öppnat för invånarna i Haverö med omnejd. En sjukvård närmare ortsborna där de har möjlighet att ta sitt blodtryck, ha sjukvårdssamtal på distans, lämna blodprover och väga barn. Samhällsrummet kan komma att utökas med ytterligare servicefunktioner.
- Ett stort arbete har genomförts inom hemtjänsten tillsammans med den kommunala hälso- och sjukvården genom att succesivt införa läkemedelsautomater. I skrivande stund finns 29 automater ute för löpande utvärdering. Första området för implementering är i västra hemtjänstområdet. Hittills har införandet varit mycket framgångsrikt och uppskattat. I och med det har nya arbetssätt införts vilket innebär att återkommande selektering sker löpande för att identifiera potentiella brukare som kan stärka sin självständighet och trygghet med hjälp av dessa automater. Samtidigt pågår ett viktigt samarbete med primärvården där patienter som ännu inte har APO dos prioriteras för ytterligare införande. Under slutet av maj påbörjades ett arbete med att justera i besök och planering (förutsatt att den enskilde känner sig trygg med automaten). Hittills har mottagandet av läkemedelsautomater bland kommunens äldre varit mycket positivt.
- Ytterligare IT satsning är, - AI schemaoptimering (Äldreomsorg, HT, LSS och SÄBO)
- Sociala verksamheten har tillsammans med Sundsvall genomfört en upphandling avseende trygghetslarm och välfärdsteknik för SÄBO och LSS. En leverantör är tilldelad avtalet och under första kvartalet 2025 kommer socialtjänsten att successivt påbörja införande i verksamheten. Detta innebär bland annat en förstärkt och robust förvaltning, förbättrad arbetsmiljö för personal, höjd kvalitet för brukare och möjlighet att nytta modern teknik i samklang med innovativa arbetssätt. Exempel på detta är bland annat AI-sensor för individanpassade behov kopplade till fallprevention, tillsyn med mera. Annat exempel är införande av läkemedelsskåp med spårningsfunktion vilket stärker både patientsäkerhet och kvalitetsarbetet i verksamheten
- Inom äldreomsorgen genomförs uppdraget att sänka kostnaderna i jämförelse med de nationella måtten. Att anpassa lokaler är en åtgärd vilket görs inom ramen för en gemensam lokalförsörjningsplan. Omvandling av Särskilt boende (Säbo) till seniorboende en åtgärd under året för att hantera förväntad prognos. I fokus just nu är Torpsro som kommer att omvandlas till seniorboende under 2025.
- Planen är att renovera Parkbacken, alternativ bygga nytt Säbo. Dagens Säbo möjliggör inte bästa möjliga personalplanering eller nyttjande av lokalerna. Stora delar av ytorna är outnyttjade. Även infrastrukturen är eftersatt vilket försvårar digitalisering. Säbo i den form som finns idag är kostnadsdrivande. Detta gäller även Furubacken och Hallstaborg.
- Projekt Bemanningsekonomi är en annan åtgärd som under året implementerats. Ett av målen har varit att sänka sjuktalen långsiktigt. Nyckelpersoner som skall arbete med schema har påbörjat sitt arbete. Verksamheten har dock ännu inte lyckats med den avancerade ekvationen att få ihop ett hållbart schema med alla parametrar. Hårdare krav på arbetstidsregler har tillkommit. Vidare har även beslut om att ta bort delade turer och ta bort långa pass tillkommit. Konsekvensen av detta är varannan helg, utifrån

svårigheter i kompetensförsörjning och ekonomisk aspekt. Kan konstateras att verksamheten under året inte lyckats få till bra och anpassade schema utifrån nya modellen, vilket väckt missnöje från medarbetare. Projektet har inte varit helt okomplicerat. Under projektets tid har förutsättningar ändrats vilket medfört omtag. Nya arbetstidsregler försvårar, önskemål från medarbetare om att behålla två av fem arbetshelger. Inte enbart arbetstidsregler hindrar vissa önskemål utan även den ekonomiska delen och kompetensförsörjningen. Ett fortsatt arbete kring personalplanering och bemanningsekonomi kommer att göras under 2025 med fokus på hälsa.

- Inom särskilt boende har det varit en utmanande situation, framför allt inom demensvården. Omvårdnadsnivån har succesivt ökat under åren men nyckeltalen för bemanning kvarstår. I jämförelse med länet ligger kommunen lägre i nyckeltal. Extra resurs och vak har tagits in i hög utsträckning för att klara tillvaron. Det har inneburit mertid/övertid för medarbetare. Externa placeringar finns vilket har inneburit extra kostnader som avviker mot budget.
- Äldreomsorgen är hårt ansträngd just nu. En förskjutning märks från regionen av svårt sjuka. En studie har genomförts i länet för att jämföra övertagandet av hemsjukvården som genomfördes 2014 och hur utvecklingen sett ut under perioden. Kommunerna har utökat sin HSL rejält och ett annat behov av kompetens finns. Verksamheterna har införskaffat Kompetensguiden genom Visma Draftit för att kompetenshöjande personalen inom äldreomsorg

7.2 Medarbetare

- Sjukskrivningstalen och aktiviteter för att sänka dessa har legat i fokus. En kartläggning har pågått för att kunna hitta rätt åtgärder. Ett arbete som kommer att fortgå för att hitta och vidta rätt insatser. Fokusområden har identifierats:
  -Cheferna har för stora arbetsgrupper vilket medför att rehabilitering inte hinns med.
  -Psykisk ohälsa har ökat.
  -Medarbetarna uppger att de saknar delaktighet för att kunna påverka sin arbetssituation.
- Projekt bemanningsekonomi har implementerats. Förändringar i schemat med framför allt varannan helg har inneburit att många är missnöjda. Arbetsmiljö har varit ett fokusområde där forskningen har varit central. Nya arbetstidsregler möjliggör inte längre alla önskemål. Detta innebär att det uppstår ett missnöje och oro.

7.3 Framtiden

- Äldreomsorgen står inför flera utmaningar i framtiden. Lokalerna inom framför allt särskilt boende är ett stort fokusområde. Gamla, icke ändamålsenliga lokaler gör att det är svårt både med arbetsmiljö och att optimera personalen där det behövs mest. Idag styr lokalerna schemat till stor del.
- Åldrande befolkning: Med en ökande äldre befolkning kommer behovet av äldreomsorg att öka. Det blir viktigt att säkerställa tillräckligt med resurser och personal för att kunna möta efterfrågan. Nuvarande nyckeltal behöver ses över.

- Komplexa vårdbehov: Många äldre har komplexa vårdbehov som kräver specialiserad vård och omsorg. Det kan vara en utmaning att erbjuda en individanpassade tjänster och behandlingar som möter varje persons unika behov som är multisjuk.
- Kompetensförsörjning: Det är redan idag brist på kvalificerad personal inom äldreomsorgen. Det kan bli ännu svårare att rekrytera och behålla erfaren personal. Att erbjuda attraktiva och goda arbetsvillkor blir avgörande med goda utvecklingsmöjligheter.
- Teknologisk utveckling: Teknik kan vara en möjliggörare. Men det kan också vara en utmaning att implementera och använda tekniska lösningar. Det kräver investeringar i infrastruktur och utbildning för att kunna dra nytta av teknologins fördelar. Arbetet är omfattande och det krävs stora personalresurser för att bedriva arbetet med att digitalisera välfärden.
- Ekonomiska resurser: Äldreomsorgen finansieras till stor del av offentliga medel, vilket innebär utmaningar med en åldrande befolkning. Trenden av statliga satsningar gällande äldreomsorgen ser även det att minska. Det blir viktigt att prioritera och fördela resurserna på ett sätt som möter behoven i en allt mer komplex vård och omsorg.
- Förebyggande insatser: Genom att satsa på förebyggande insatser kan åldrandet fördröjas men för att lyckas behöver hela offentliga systemet bidra. Allt från moderna nybyggnationer, kollektivtrafik, en robust infrastruktur för digitalisering och förebyggande hälsoåtgärder.
- Stöd för anhöriga: Äldreomsorgen behöver i framtiden erbjuda mer stöd och vägledning för anhöriga som vårdar äldre personer. Vi erbjuder visst stöd och hjälp idag men mer finns att göra. En viktig grupp som oftast glöms bort.
- Dessa utmaningar kräver ett helhetsperspektiv och samarbete mellan olika aktörer inom äldreomsorgen, såsom kommuner, vårdgivare, forskare och politiker för att kunna möta framtidens behov på ett effektivt och hållbart sätt. Nära Vård har ambitionen att styra mot ett mer personcentrerat arbetssätt. Men där behöver staten styra ännu tydligare.
- Inom området äldre kommer även den nya socialtjänstlagen att stärka äldres rättigheter och trygghet. Den syftar även till att främja äldres välbefinnande och rättigheter samt att säkerställa att de får den vård och omsorg som de behöver för att kunna leva ett självständigt och meningsfullt liv.
  Utredningens större förslag handlar om
  - förebyggande och lättillgänglig socialtjänst
  - övergripande planering och planering av insatser
  - kunskapsbaserad socialtjänst
  - möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

8 Tillväxt

8.1 Periodens viktiga händelser

- Ånge Kommun är i en spännande tillväxtfas, där en betydande ökning av befolkningen förväntas under de kommande tio åren. Tillgängliga prognoser visar att många nya arbetstillfällen skapas inom vårt geografiska område, både som ett resultat av tillväxt i befintliga företag, nya etableringar och pensionsavgångar. Den befolkningstillväxt som nästan oundvikligt följer av utvecklingen utmanar Ånge kommun att säkerställa att kommunala verksamheter har kapacitet och resurser att fortsätta erbjuda högkvalitativa tjänster till medborgarna.
- Under 2024 har Ånge kommun uppdaterat hemsidan med en ny, välkomnande entré som i första hand vänder sig till människor som söker information om platsen Ånge. Den kommunala "myndighetssidan" finns fortfarande kvar men är inte huvudnummer och det första besökaren ser av Ånge kommun på webben.
- Projekt Ånge växer har avslutats. Projekt Ånge har analyserat och utvärderat konsekvenserna av inflyttning till Ånge Kommun över en tioårsperiod, med målet att ta fram handlingsplaner för kommunens verksamheter. Det övergripande syftet med projektet har varit att identifiera och förstå hur denna inflyttning kommer att påverka kommunens olika verksamhetsområden. Vidare var målet att formulera strategier för att säkerställa att kommunen kan hantera det behov som kommer med en växande befolkning. Ytterligare ett projektmål har varit att upprätthålla och förstärka Ånge Kommuns attraktivitet som bostadsort och arbetsgivare. Prioritering har legat på Fritid/Kultur/Turism, bostadsförsörjning samt kompetensförsörjning.
- Prime Capita presenterades som finansiär av vätgassatsningen på Site Alby, en viktig byggsten i Ånge kommuns utveckling.
- Ångemodellen Unga. Projektet pågår nu 21 månader sedan starten 2023-04-01. Projektet har hittills haft 65 unika deltagare (mål: 60) varav 19 kvinnor och 46 män. Av dessa har 38 skrivits ut och per 2024-12-31 är 29 deltagare inskrivna i projektet. Deltagarna delas in i tre åldersgrupper;
  13-16 år. Ungdomar i grundskolan som omfattas av lagen om skolplikt. I samarbete med skolan har projektet lyckats få elever med mycket hög frånvaro eller permanenta hemmasittare att infinna sig på skolan igen, vilket kunnat ske genom hög grad av anpassning och extra stöd. Projektet är fortsatt engagerad i dessa ungdomar, vilket är förklaringen till att så få skrivits ut ur projektet hittills. Antalet verkliga hemmasittare har minskat.
  16-19 år. Ungdomar i gymnasieåldern som inte går på något av gymnasieskolans nationella program eller introduktionsprogram, vilka då omfattas av kommunernas aktivitetsansvar, KAA. Elever med sammanhängande ogiltig frånvaro under minst en månad skrivs oftast ut från gymnasiet med stöd av skollagen (gymnasieförordningen). Projektet har från höstterminens start arbetat intensivt med ett flertal ungdomar som sedan tidigare varit inskrivna i KAA eller som skrivits in under hösten. Ett 10-tal av dessa har tagit nya tag igen, men även här med mycket stöd och anpassning. Också dessa ungdomar följs upp under lång tid innan de skrivs ut ur projektet.

Allt färre ungdomar registreras i KAA vilket är kvitto på att fler ungdomar påbörjar gymnasiestudier och att projektet i samverkan med skolorna lyckas att förebygga avhopp från studier.
20-29 år. Unga vuxna som inte arbetar eller studerar och som bedöms stå långt från arbetsmarknaden. Projektet arbetar med dessa efter arbetsmetoden som utvecklades i förra projektet, Ångemodellen. Utöver är biologdesign och ”jobhunting” nya redskap som används för att hjälpa deltagare till att finna den utbildning eller det arbete som passar bäst.

- Arbetslösheten bland ungdomar har sjunkit från 7,8 procent i december 2023 till 6,7 procent i december 2024.
- Ångemodellen Våga, ett nytt projekt som startade 2024-04-01 och som i sin helhet finansieras av Samordningsförbundet Ånge. Syftet är att skapa en inkluderande verksamhet för att stödja kommuninvånare som inte uppfyller kraven för att delta i annan kommunal verksamhet på grund av bruk och missbruk av alkohol och narkotika. Målet för verksamheten är att projektets deltagare skaffar verktyg och ett sammanhang för att komma vidare med målsättning om ett sundare liv och känner att de har fått en ökad makt över sin situation.
- Under perioden 2024-10-01 – 2024-12-31 bedrevs en insats riktad till individer som tillhör sjukförsäkringen och i grunden bedöms vara arbetslösa, och som står långt ifrån möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Projektet genomfördes i samverkan mellan arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan och finansierades av Samordningsförbundet Ånge.
- Under vecka 46 startade arbetsmarknadsarenan en försöksverksamhet med att tvätta bilar inom hemtjänstverksamheter. Tjänsten har nu utökats med bilar inom kommunens bil-pool. Beställning av tvätt görs enkelt genom att fylla ett formulär på Insidan.
- Det har skrivits avtal med 3 föreningar under 2024, Ånge Reumatikerförening, Parteboda Byförening och Munkbysjöns AIK.
- Ett arbete med att se över riktlinjerna angående föreningsstöd påbörjades under 2024.

8.2 Medarbetare

- Tillväxtarbetet med de förväntningar och krav som följer av utvecklingen ställer krav på organisation och medarbetare att ständigt utvecklas för att möta utmaningar inom områden där Ånge kommun inte varit särskilt aktiva tidigare.
- Personalgruppen är stabil, kompetent och utvecklingsinriktad. Trots att tillgängliga resurser inte på långt när är tillräckliga för att motsvara samhällets förväntningar på åtgärder, aktiviteter och utveckling levererar medarbetarna objektivt sett på en mycket hög nivå.

8.3 Framtiden

- Arbetet med att möta efterfrågan från Näringslivet och att förbereda samhället för en förväntad tillväxt (nya företag och verksamheter som i sin tur generar inflyttning) fortsätter. Det finns inget som idag talar för att det skulle finnas anledning att omvärdera de analyser som ligger till grund för nuvarande inriktning.
- I den framtid som går att överblicka är Ånge kommuns fokus inställt på plan- och markfrågor i anslutning till olika etableringar, både i fråga om bostäder och företagsetableringar. Även stöd till befintligt näringsliv för att underlätta trygg och hållbar tillväxt behöver ges utrymme.
- Ånge kommun behöver bli mer aktiva i fråga om marktillgång. En strategiskt viktig fråga för utvecklingen är att ha rådighet över mark redo att användas för såväl bostadsbyggande som industrietableringar.
- Mot bakgrund av utvecklingen behöver kraft och resurser ägnas åt att öka kommunens attraktionskraft. Ånge kommun ska vara ett självklart alternativ för människor som söker arbete och god livsmiljö. Processen går inte framåt av sig själv, den behöver drivas målmedvetet och uthålligt.

9 Affärsverksamhet

9.1 Periodens viktiga händelser

- Reinvesteringar i ledningsnätet pågår kontinuerligt, så även under 2024. Arbetet är angeläget för att motverka att underhållsskulden växer ytterligare.
- Ett antal vattenläckor har inträffat under perioden, några koncentrerade till ett mindre område vilket inneburit påverkan på vattenförsörjningen till ett antal abonnenter. I det aktuella området är ledningarna utbytta i stället för lagade, läckorna blev ett reinvesteringsprojekt. Mest uppmärksammad underåret är läckan på en huvudvattenledning i Torpshammar där det utströmmande vattnet påverkade flera fastigheter i området med efterföljande återställningsarbeten och försäkringsärenden.
- Arbetet med anläggning av överföringsledning för avlopp från Ljungaverk till Fränsta påbörjades under kvartal fyra. Ledningen är en viktig del i arbetet med att förbättra kvalitén i avloppsverksamheten. Det uppnås bland annat genom att reningsverket i Ljungaverk tas ur bruk och ersätts av verket i Fränsta.
- Arbetet med en ny VA-taxa som påbörjades under 2024 har visat sig vara mer komplicerat än vad som bedömdes initialt. Det är framför allt frågan om fördelning av kostnader för dagvattenhantering som komplicerat arbetet. En ny VA-taxa förväntas bli klar under 2025.
- Förändrade föreskrifter, skärpta krav och utökat ansvar för kommunerna har påverkat renhållnings-verksamheten under året.
- Från och med 1 januari har kommunerna ansvar för förpackningsinsamling vilket inneburit behov förändrade och utvecklade rutiner.
- Förändrade föreskrifter i anslutning till återvinningscentraler ställer krav på sortering i fler fraktioner än tidigare vilket har orsakat utrymmesbrist på Ånge kommuns återvinningscentral. Situationen har hanterats med innebär belastning på verksamheten som på sikt måste hanteras.

9.2 Medarbetare

- Personalgruppen är stabil och väl fungerande med viss, men inte alarmerande, personalomsättning. Under perioden har en arbetsledare slutat och tjänsten tagits bort. Arbetsledarfunktionen har ersatts av en samordningsansvarig och verksamheten utvecklats mer mot målstyrning och tillit i stället för detaljerad arbetsledning. Nya medarbetarna har växt in i verksamheten på ett mycket bra sätt.
- Under året har verksamheten genomfört ett antal gemensamma workshops med temat "Tillsammans bygger vi vår kultur och arbetsmiljö".

9.3 Framtiden

- Reinvesteringar i ledningsnätet är fortsatt prioriterat med målsättningen att underhållsskulden inte ska tillåtas öka.
- Färdigställande av förbindelseledningen Ljungaverk-Fränsta är en prioriterad aktivitet och anläggningsarbetet har påbörjats och planeras avslutas i maj 2025.
- Generellt för hela verksamhetsområdet utgör hanteringen av dagvatten en utmaning, mängden dagvatten som tas in i ”spillen” behöver minska. Dels genom ombyggnad av befintlig anläggning dels genom att läckage av dagvatten in i avloppet detekteras och stoppas.
- Översyn av VA-taxan pågår med målsättning att den ska kunna behandlas av beslutande organ under 2025.
- Nya lagar och regler för renhållning innebär att Ånge kommun ska ställa om i flera avseenden.
- Lösningen för insamling av hushållens matavfall utvecklas fortsatt för att bli en väl fungerande verksamhet.
- Kravet på fastighetsnära förpackningsinsamling från och med 2027 förbereds. Förutsättningarna för fastighetsnära insamling i glesa landsbygdsområden är i dagsläget oklara och behöver klargöras. Påverkansarbete pågår och kommer att fortsätta för att påverka nationell nivå att medge undantag från generella regler som gynnar glesa områden i arbetet med att tillskapa hållbara lösningar för insamling av förpackningar i hela Sverige. Inriktningen är att verksamheten ska vara redo när lagen träder i kraft.
- Mot bakgrund av de ökade kraven vad gäller insamling och antal fraktioner påverkas verksamheten på Ånge kommun återvinningscentral. Lösningen kommer att påverka renhållningstaxan och förutsättningarna att stärka finansieringen av verksamheten kommer att analyseras för att utröna om det kan ske genom att bara höja avgifterna eller om en helt ny taxa behöver utarbetas.

10 Stödresurser

10.1 Periodens viktiga händelser

- Kommunfullmäktige har under 2024 beslutat att kommunen ska införskaffa ett kontaktcenter.
- Kommunikation har under våren/sommaren 2024 arbetat med att ta fram en reklamfilm för kommunen. Filmen blev till utifrån att Ånge Kommun vann sändningstid i TV4, där filmen rullade under tre veckor i augusti. Reaktionerna har varit mycket positiva.
- Medverkan vid sommarens Ljungarocken i syfte att marknadsföra kommunen till besökare utifrån. Även här fick Ånge kommun mycket fin respons från tillresta som såg det som en möjlighet att få information om kommunen.
- Skyltprogram har tagits fram.
- Besök på särskilda boenden för att prata om vikten av kommunikation.
- Orange week (vecka fri från våld) – planera och kommunicera.
- Arbete är påbörjat med storytelling med temat friskvårdsbidrag. Intervjuer med anställda är genomförda.
- En pilotstudie "Friskare arbetsplatser" har startats på HR i samarbete med verksamhetsutvecklare för att minska sjukskrivningar. Två arbetsplatser med hög sjukfrånvaro har valts ut och arbetet fortsätter 2025. SKR:s metodstöd används och testas under denna period.
- Nivån på friskvårdsbidraget har höjts.
- En ny hälso- och friskvårdspolicy är framtagen och kommer beslutas i början på 2025.
- HR närvarar i ett akademiskt projekt med syfte att minska sjukfrånvaron.
- Stickprovskontroller gällande korttidsfrånvaro tas fram varje månad för att se ifall rutiner följs, dialog förs med aktuella chefer.
- Genomfört föreläsningar inom hot och våld, tagit fram stödmaterial samt för medarbetarsamtal.
- Länsstyrelsen har tagit fram en regional strategi för jämställdhet. Strategin ger kommunen verktyg för arbetet och kommer ställa krav på kommunens utveckling. Arbetet kommer fördelas ut på avdelningarna.
- Projekten Ånge växer och Ung i Ånge har avslutats.
- Verksamhetsutvecklarna har haft ett stort antal workshops där de träffat arbetsgrupper, chefer och fackliga företrädare. Bland annat en workshop med samtliga chefer kring temat Öka Frisknärvaron samt en Open Space under höstens ledardag på temat Ånge nu och om tio år. Det har varit både kortare workshops vid enstaka tillfällen och längre uppdelat på flera träffar.
- Ett samarbete tillsammans med IT Sundsvall har inletts kring Ånge kommuns e-tjänster, Utbildningsavdelningen är utsedd att medverka i ett pilotprojekt kring hur det dagliga samarbetet mellan Sundsvalls kommun och Ånge kommun ska fungera så optimalt som möjligt kring utveckling av e-tjänster.

10.2 Framtiden

- Målet är att Ånge kommun ska vara en attraktiv arbetsplats och en välfungerande organisation. Ett antal friskfaktorer väljs ut för att arbeta vidare med. Med friska arbetsplatser och en god arbetsmiljö är vi rustade att möta utmaningar och ta tillvara möjligheter.

  Syftet är att utveckla ledarskapet i det främjande arbetsmiljöarbetet och att friskfaktorerna ska bli en del av verksamhetsstyrningen. Ånge kommun ska stimulera till utveckling av hälsofrämjande arbetsplatser.

  Önskade effekter på kort sikt är att cheferna får verktyg och förutsättningar att arbeta med det i det dagliga arbetet som främjar god arbetsmiljö och vet hur de stärker friskfaktorerna och gör dem kända på sin arbetsplats.

  Önskade effekter på lång sikt är att medarbetarna upplever att vi är en attraktiv arbetsplats och känner engagemang, ökad delaktighet och trivsel, och har energi och motivation i vårt arbete. Friskfaktorerna blir ett använt begrepp samt vilka friskfaktorer varje verksamhet arbetar med på sin arbetsplats.

11 Kommunledning

11.1 Periodens viktiga händelser

- Perioden har präglats av uppföljning och utvärdering av den nya styrmodellen samt den politiska organisationen. Nu har tillräckligt många bilder klarnat för att se om nuläge och önskat nyläge är samma eller skiljer sig. Ett till år är avslutad med den nya styrmodellen, som kulminerar i en politiskt antagen verksamhetsplan som markerade starten för 2025. Verksamhetsplanen antas årligen av kommunstyrelsen och beskriver hur mål ska brytas ner till aktiviteter. Under 2024 blev arbetet med verksamhetsplanen för 2025 försenad ett antal månader, vilket skapade utmaningar både för att harmonisera verksamhetsplanen till budget, då budgeten redan var antagen när planen antogs. Sammantaget antyder det ett behov att se över och fortsätta modellen för styrning och uppföljning, inte minst för att knyta den tydligare mot budgetprocessen.

11.2 Medarbetare

- Arbetet och diskussionerna kring valorganisationen har fått högre prioritet under perioden. Dels har de utmaningar som lyftes i delårsrapporten kvarvarat, att avsatta resurser för EU-valet 2024 inte deltog i valarbetet, men det har ytterligare försvårats av att en stor andel av de medarbetare som arbetat med val slutat eller är på väg att sluta.

11.3 Framtiden

- Kommunens strategiska utveckling är viktig för kommunen, vilket kastar sken på att kommunen saknar en struktur för strategier i sin styrmodell. Historiskt ser förvaltningen att det har varit svårt att implementera strategier, utan att dessa endera faller bort eller konkurrerar med de politiska målen. Sedan 2021 är strategier inte heller en styrdokumenttyp som tas upp i kommunens Regler för styrdokument, som beskriver hur styrdokument ska arbetas med. I stället för strategier arbetar Kommunen just nu väldigt mycket med handlingsplaner, vilket är en beprövad och känd metod. Svagheten med handlingsplaner att deras upptagning är begränsad - bara de som tas med i planen berörs och den lutar sig inte mot enskilt/decentraliserat engagemang och driv. Nu när vi står inför en tid då hela kommunen måste anpassas för framtiden innebär det ett behov av att utveckla den strategiska styrningen. Förvaltningen avser således att under året ta fram en struktur för hur strategier ska implementeras i kommunens styrmodell.

12 Revisionen

Driftredovisning, mkr	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Revisionen	1,1	1,0	0,8	1,0	1,0

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. De förtroendevalda revisorerna utses av kommunfullmäktige men är i sin verksamhet partipolitiskt obundna. Varje revisor är självständig i sitt arbete som revisor. Revisorerna biträds i sin granskning av sakkunniga yrkesrevisorer.

Revisionen ska utföras enligt god revisionssed. Den goda seden formas och utvecklas successivt över tiden. Dess innebörd och utveckling påverkas av sektorns särdrag samt olika intressenters krav och förväntningar. Revisorerna följer den goda seden och hur den utvecklas samt gör anpassningar i sitt arbetssätt när så behövs.

Revisionsplan och årets granskning

Revisorerna genomför årligen en riskanalys som grund för sitt planeringsarbete.

Revisorerna har under revisionsåret genomfört följande granskningar:

- Granskning av individ och familjeomsorgen
- Granskning av VA-verksamheten
- Granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier
- Uppföljande granskning av tidigare genomförd revisionsrapport (Granskning av protokoll och styrdokument på kommunens hemsida)

Revisionen har även genomfört grundläggande granskning samt granskat delårsrapport och årsbokslut med årsredovisning.

13 Gemensamma nämnder/förbund

Gemensamma nämnder och förbund, mkr	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Överförmyndarnämnden Mitt	-1,5	-1,4	-1,6	-1,4	-1,4
Medelpads räddningsförbund	-15,7	-13,4	-11,6	-11,8	-11,6
Kollektivtrafikmyndigheten	-8,7	-8,3	-8,8	-7,3	-8,0
Samordningsförbund	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Bräcke och Ånge Bygg- och Miljönämnd	-5,9	-5,2	-4,5	-3,7	-4,2
Total	**-32,2**	**-28,7**	**-26,9**	**-24,7**	**-25,5**

Överförmyndarnämnden Mitt

Den 1 januari 2011 bildades en ny myndighet, en gemensam överförmyndarnämnd mellan kommunerna Sundsvall, Timrå, Ånge och Nordanstig. Nämnden är formellt en ”Gemensam nämnd”. Sundsvalls kommun fungerar som värdkommun. Ånge har en ledamot och en ersättare i nämnden. Verksamheten administreras från överförmyndarkontoret i Sundsvall och samarbetet mellan kommunerna är reglerat i avtal.

Överförmyndarnämnden Mitts uppdrag är att utöva tillsyn över ställföreträdare, det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med tillsynen är att kontrollera att ställföreträdare sköter sina uppdrag på ett lämpligt sätt så att de som har behov av stöd och hjälp inte drabbas av rättsförlust. Nämnden har en skyldighet att lämna statistik till länsstyrelsen, utreda tingsrättens ansökningar om ställföreträdarskap vid föreläggande, erbjuda utbildning till ställföreträdarna samt utreda behov av ställföreträdare och föreslå lämplig person för uppdraget.

Kommunens kostnad för verksamheten är 1,5 mkr. Enligt avtal om samverkan i gemensam nämnd (ÖN-2018-00026) ska varje kommun stå för de nettokostnader som rör den egna kommunens ensamkommande barn. En kostnad uppstår i samband med att en redovisningsräkning är granskad och arvoderad. Intäkter uppstår i samband med att ett nyanlänt ensamkommande barn blir hänvisad till en medlemskommun och den kommunen får en schablonersättning från migrationsverket. Av schablonersättningen ska medlemskommunen tilldela nämnden 36 %. Detta sker också i det fall ett barn får uppehållstillstånd. Om det i slutet av året är ett underskott gällande ensamkommande barn ska nämnden fakturera respektive medlemskommun. Detta ska dock inte ske om nämnden har ett ekonomiskt överskott för verksamheten exkl. ensamkommande barn. Då ska överskottet först tillgodoräknas respektive kommun och avräknas mot kommunens underskott, gällande ensamkommande barn, innan eventuell fakturering sker.

Medelpads Räddningstjänstförbund.

I förbundet ingår Ånge tillsammans med Sundsvall och Timrå kommun.

Förbundets verksamhet utgår främst från lagar och förordningar. Den viktigaste lagstiftningen inom räddningstjänstens område är lagen (2002:778) om skydd mot olyckor (LSO) Medelpads Räddningstjänstförbund arbetar efter följande styrdokument; ägaruppdrag 2020– 2023 som anger vision och målsättning samt inriktning för verksamheten.

Ägarkommunerna har även beslutat om en förbundsordning, vilken styr MRF:s verksamhetsområde, beslutsbefogenheter med mera, samt ett reglemente som hanterar utformning av och arbetsområde för förbundsdirektionen.

Årets händelser: Likt stora delar av övriga Sverige har MRF utifrån krav från tillsynsmyndigheterna i Ånge, Timrå och Sundsvall arbetat med miljöutredningar kring brandstationer och brandövningsplatser under år 2024. Detta arbete kommer att fortsätta under 2025 och även fortsätta under ett antal år framöver.

I Liden har en ny räddningsstation tagits i drift. Satsningen säkrar tryggheten för dem som bor på orten och i dess närhet under många år framåt. Den gamla byggnaden var uttjänt och hade en undermålig arbetsmiljö, varför det var helt nödvändigt att byta ut den. Den nya byggnaden symboliserar i stället en trygg och stabil organisation där en god arbetsmiljö är i fokus.

Under oktober månad togs första spadtaget för den nya ledningsbyggnaden i Timrå. Spadtaget togs gemensamt av representanter från Timrå kommun, SOS Alarm AB och MRF, en symbol för det goda samarbetet som finns mellan aktörerna. Ledningsbyggnaden kommer att vara en av norra Europas modernaste och säkraste i sitt slag när den står klar. Inflyttning är planerad till hösten 2026.

Förberedelser för att anpassa verksamheten till det rådande omvärldsläget har fortsatt och har ökat i omfattning i förhållande till tidigare år.

Det ekonomiska resultatet för förbundet är ett överskott på 5,3 mkr.

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland

Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik SFS 2010:1065 och EU kollektivtrafikförordningen (EG) 1370/2007.

Kommunalförbundet fastställer i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget för kollektivtrafiken i Västernorrlands län. Kommunalförbundet beslutar om allmän trafikplikt inom länet. Kommunalförbundet ansvarar även för att:

- Efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.
- Verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgrupper samt
- Verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet.

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av nio ledamöter vilka utses av respektive medlems fullmäktige. Den av kommunalförbundet upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda kollektivtrafiken (SÄKO) i Västernorrlands län körs under varumärket Din Tur. Norrtåg AB, som ägs gemensamt av de fyra nordligaste kollektivtrafikmyndigheterna, upphandlar den regionala tågtrafiken.

Ny förbundsordning antogs i februari 2024.

Nytt Regionalt trafikförsörjningsprogram 2024 – 2030 antogs i september 2024.

Förbundets resultat är +/- 0 eftersom medlemmarna tar del av överskott och finansierar underskott. 2024 är kommunens kostnader 0,4 mkr mer än vad myndigheten budgeterat varav den särskilda kollektivtrafiken är 0,3 mkr mer än budgeterat.

Samordningsförbundet

Samordningsförbundet Ånge har som uppdrag att verka för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet samt för tvärsektoriell samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västernorrland och Ånge kommun.

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Under 2024 har förbundet särskilt prioriterat att främst stödja individinriktade insatser:

- *Ångemodellen Unga* (medfinansiering av ESF-projektet) som vänder sig till målgrupper i tre åldersintervaller: 13–15, 16–19 samt 20–29. Förbundet medfinansierar arbete med deltagarna i åldern 16–19 samt 20–29. Syfte är att stärka individens självkänsla och självförtroende genom anpassade insatser, så att hen kan tydliggöra sina mål och se sig själv som studerande eller yrkesarbetande.
- *Ångemodellen Våga* som har som syfte att skapa en inkluderande verksamhet för att stödja kommuninvånare som inte uppfyller kraven för att delta i annan kommunal verksamhet på grund av bruk och missbruk av alkohol och narkotika.
- *På gång med* syftet att stärka deltagarnas utveckling och delaktighet genom anpassad kartläggning och förrehabilitering.

Bräcke och Ånge Bygg- och miljönämnd

Den gemensamma nämnden bildades den 1 januari 2018 tillsammans med Bräcke kommun och Bräcke är värdkommun. Nämnden ansvarar för frågor inom plan- och bygglagens område, miljöbalkens område, livsmedelslagstiftningens område, alkohol- och tobakslagstiftningens områden, ärenden om bostadsanpassning med mera.

Från den första januari 2023 har bygg- och miljönämndens ansvarsområde utökats med myndighetsuppgifter enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen och lagen om sprängämnesprekursorer.

En mycket stor del av nämndens arbete är styrt av lagar och förordningar där myndighetsutövningen spelar en central roll. Nämnden består av fem ledamöter från Bräcke och Ånge kommuner.

Årets händelser: En förändring gällande debitering av livsmedelskontroll har trätt i kraft den 1 januari 2024 utifrån nya EU-direktiv som påverkat den nationella lagstiftningen. Förändringen består i att verksamheten numera utför obligatorisk efterhandsdebitering av avgifter för livsmedelskontroll. En annan förändring sedan årsskiftet är att bygg- och miljöförvaltningens ansvarsområde har utökats med tillsyn av rökfria miljöer.

Byggnadsinspektörernas verksamhetssystem, ByggR, kommer ersättas med ett helt nytt system, NOVA. Resurser kommer framgent att behöva läggas på kunskap om systemet samt att både anpassa och ta fram nya rutiner och mallar.

Under året har en ny förvaltningschef och en ny administratör anställts. Det finns framöver även ett behov av att rekrytera en ny miljöinspektör.

Det ekonomiska utfallet, jämfört med budget, för nämnden är ett underskott på drygt 0,1 mkr.

Verksamhetsmått (Ånge & Bräcke)	2024	2023	2022	2021	2020
Antal byggärenden	230	237	360	412	349
Antal tillsynsärenden inom bygg	19	25	9	4	14
Antal bostadsanpassningsärenden	95	102	83	95	108
Antal miljö- och hälsoskyddsärenden	385	518	649	656	430
Antal livsmedelsärenden	320	403	344	346	208
Antal alkoholärenden	119	141	-	-	-
Antal tobaksärenden	101	81	-	-	-